

Uredništvo: Knaflova ulica šte. 5, I. nadstropje. — Telefon šte. 34.

INOZEMSKJE BORZE.
 h: Beograd 9.13, Pariz 20.33,
 25, Newyork 519.75, Milan 23.15,
 5, Berlin 123.25.
 : Beograi 39.50, Pariz 87.90,
 90, Newyork 22.45, Praga 66.50,

Aktualni problemi evropske politike

Vsa situacija stoji v znamenju angleško-ruskega konflikta. — Zbližanje med Poljsko in Nemčijo. — Odnosaji Nemčije s Francijo in Italijo. — Francosko-italijanska napetost.

V Ženevi zaseda Svet Društva narodov. Zadeve, ki so na tem zasedanju na programu, niso toliko splošnega pomena, da bi potegnile nase pozornost sveta. Tem bolj pa se splošno zanimanje obrača na drugo, na zaupne razgovore, ki se vršijo med vodilnimi svetovnimi, osobito pa evropskimi diplomati. Seje Sveta so postale dobrodošla prilika, da se na njih sestanejo evropski državniki in se razgovorijo o aktualnih problemih sodobne mednarodne situacije. Marsikaka naprotja se tu omilijo, marsikaka nesporazumljenja odstranijo, prav tako pa se dogovorijo tudi nova prijateljstva, nove pogodbe.

Tako sta se v Ženevi sestala tudi diplomatski predstavniki Nemčije Stresemann in poljski vnanji minister Zaleski in poročila govore o tem sestanku zelo ugodno; baje se je na njem dosegel sporazum, tako da se bodo mogla poljsko-nemška trgovska pogajanja, prekinjena pred nedavnim, v kratkem obnoviti.

Vest v tej obliki bi se zdela verjetna. Zakaj ozadje trgovinsko-gospodarski napetosti med obema državama je nedvomno v političnem področju. — Nemčija je pred vsem zahtevala, da Poljska ustavi izganjanje, oziroma odpustanje nemških državljanov iz poljskih podjetij, dočim je Poljska vztrajala na odklonilnem stališču, češ da se s tem mešajo politični problemi z gospodarskimi. To je bila vedno poglavitna spodbuda, ob tem so se delegacije razšle. Ako je sporazum med Stresemannom in Zaleskim tolačil tako, da se je zares doseglo soglasje v političnem področju, potem je verjetno, da se v kratkem najde primerna, obe strani zadovoljujoča solucija tudi v gospodarskih, oziroma trgovinskih problemih.

Zelo je verjetno, da je pri tem sodeloval tudi predstavnik Velike Britanije. Chamberlain je nedvomno ženevski sestanek porabil za to, da še bolj

ojači protisovjetski blok, katerega nastanek se pač ne da utajiti in odstranitev nesoglasij med Poljsko in Nemčijo spada vsekakor v ta koncept.

Po drugi strani se nedvomno vršijo razgovori med nemškimi in francoskimi diplomati o saarskem ozemlju, katerega evakuacija in reforma eksploatacije tvori poglobljen predmet nemških želja. Ako se tudi v tem pogledu doseže kompromis, tedaj je odstranjena glavna ovira za popolno pomirjenje med Francijo in Nemčijo.

Najbolj se skrivajo pred javnostjo notranji odnosaji med Italijo in Nemčijo. Ni dvomiti, da se bo tu skušal čim prej pripravi teren za definitivno razmerje med obema državama, pri čemer seveda je zelo težko izogniti se najbolj kočljivemu problemu, bodočemu razmerju med Avstrijo in Nemčijo. Po likvidaciji tolikih sporov zadovestno bo berlinska politika brez dvoma vedno znova vračala na to točko in skušala izrabljati v ta namen tako italijanske kot francoske svetovno-politične aspiracije. Zato bo javnost širše Evrope vedno z napetostjo prisluškovala, kadar se bodo sestajali diplomati iz teh držav.

Med Francijo in Italijo se je tekom zadnjega leta vedno bolj kopičilo gradivo nezaupnosti. Ali bodo direktni razgovori mogli razčistiti ozračje in pomiriti javno mnenje v obeh državah in v onih področjih Evrope, kjer smatrajo svojo usodo zvezano z odnosaji med njima? To je najbolj nepojasnjen in in najkočljivejši del evropske politike, o katerem so vse napovedi le relativne vrednosti, dokler se ne pokaže prava smer fašistične ofenzivnosti.

Kakor imamo splošno zaznavati pomirjenje napetosti v srednji in zapadni Evropi, tako se večajo nasprotstva v južni Evropi in v vsem področju, ki meji na sovjetsko Rusijo. To je svetovna situacija, v katero se uvrščajo javni in še mnogo bolj tajni razgovori diplomatov v Ženevi.

Kitajska univerza v Moskvi

Julius Sauerwein, sloviti politični direktor »Matine«, se je na poti na Kitajsko ustavil v Moskvi, kjer ga je Radek odvedel na kitajsko univerzo.

— Ogledate si lahko vse! je dejal rektor Radek. Govorite, s komur hočete. Skoraj vsi ti mladi ljudje razumejo angleški, francoski ali nemški in torej ne potrebujete tolmača.

Na univerzi je 600 študentov, med njimi 50 mladih deklet. Stanujejo v bližnjih poslopjih. Imajo ogromno knjižnico z 80.000 knjigami v vseh jezikih in z mnogimi dragocennimi raritetami. Univerza nima lastne tiskarne, vendar se vsa predavanja sprti razpisujejo ter v 20.000 izvodih razpisujejo v vsa mesta nebeškega cesarstva.

Predavanje je pričelo. Rektor Radek je svoj stol ponudil gostu, sam pa se posadil po kitajskem načinu na tla in predava. Napeto so vanj uprte vse oči. Vzporeja francosko revolucijo, ki jo je izvršil meščanski alog in je bila samo uvod, ter rusko revolucijo, ki jo je prevedel proletarijat in je postala — izpolnitev. Tudi Kitajci stremijo k marksizmu, vendar se nečejo prenehati. Bredopogojno morajo prebresti vmesne faze: najprej se morajo rešiti tiranstva tujega kapitalizma, nato morajo male kmetije osvoboditi iz jarma krutih skupov in končno prevesti socialni preporok. To je prilagoditev Ljeningovih doktrin na Sun-Jat-Senove nauke, ki jih je razširil tekom zadnjih 25 let.

Po predavanju je sledil prijateljski razgovor. Gostu so predstavili najvestnejšo slušateljico, hčerko generala Fenga in njegovega brata. Nadalje hčerko rdečega generala Čang-Kai-Ceka, čigar armada stoji pred vrati Šanghaja. V dvorani je od rok do rok krožila »Večernja Gazeta«, ki je ravno prinesla sliko nekaterih socialističnih dijakov, ki jih je dal general Sun obglaviti v šanghajskih ulicah.

Julius Sauerwein se je posebej razgovarjal s skupino dijakov, ki so prej študirali v Parizu.

— Zakaj so vas poslali v Moskvo? — je vprašal.

— Ker iščemo sredstev in načina, da pomoremo domovini.

Kitajski dijaki priznavajo, da si na nemških, francoskih in ameriških univerzah lahko pridobijo najboljšee znanje. Toda to jim nič ne more koristiti pri reševanju kričevitih socialnih problemov v vsaki kitajski vasi. Tu v Moskvi sprejemajo v tem pogledu nekatere vrste evangelij. Ne vedo, ali je pravi, vendar uvidevajo, da jim tu ne bodedijo samo o Komfuciju, marveč o stvarih, ki tvorijo vsakdanje skrbi 300 milijonov kitajskih kmetovalcev.

Priloži jih bo vedno več in več, je Sauerwein dejal Radeku. Potrebujemo najmanj 4 ali 5 milijonov rubljev, da zgradimo kitajsko univerzo, ki bo zares vredna svojega imena. Prepričan sem, da bomo denar dobili od Kitajcev samih. Kar pa se mene tiče: — prevzel sem vodstvo te univerze za odpočitek po izstopu iz aktivne politike. Notranje pa me ta funkcija tako okupira, da takorekto delam noč in dan.

Tržne cene v Ljubljani

Na današnji običajni sobotni trg so okoličanke in branjeve pripeljale veliko množico razne zelenjave. Na prodaj ponujajo najrazličnejše vrste solate in celo regrat se je že pojavil na trgu. Kot tržno novost je treba omeniti domačo solato-berberko, ki pa je zelo draga, namreč 50 Din/kg. Na trgu je tudi domača mehka glavna solata. Kar diči gre proti koncu. Zeljnatke glave iz okolič so vedno dražje, ker tudi to blago po lagoma izginja s trga. Iz Trsta prihaja na trg novi stroji grah. Krompirja je obilo, pripeljanega je danes sedem voz; cena 2 Din na debelo. Ribji trg je bil slab. Na trgu so bili le klini in ščke, nekoliko žabjih krakov, ki jih ponujajo po 4 komade za 1 Din, in nekaj polžev.

Drugače se ta mesec ceno najvažnejšim življenjskim potrebščinam niso izpremenile. Šla je sicer akcija, da bi se znižale cene mesa, toda končni rezultat akcije še ni definitivno. Cene posameznim potrebščinam so sledeče (v dinarjih za enoto):

I. Mesni izdelki. Meso v mesnicah 18, na trgu: I. 18, II. 10—15 Din, teletina I. 20, II. 17, prašičje I. 22,50, II. 17, slanina 19—20, slanina na debele 20, mast 23—25, šunka 30—35, prekajeno meso I. 30, II. 25—27,50, kostrunovo 13—14, jagnjetina 20, kozličevina 20, konjsko meso I. 8, II. 6, sveže kravjske klobase 25, pol prekajenih 23—35, suhe 50, prekajena slanina 23—25.

II. Perutnina, divjadina in ribe. Perutnine je bilo na trgu danes izredno malo. Kokoši 25—35, petelin 30—40, race 30, domači zajec 15—20. Divjadine ni bilo. Cene ribam neizpremenjene. Cene: karpi 25—30, linj 25, ščuke 20—30, klini 15—20, mrene 20—25, pečenke 10.

III. Mlečni izdelki. Trg je bogato zalozen z jajci. Mleko 250—3 Din liter, surovo maslo 44, čajno maslo 55, maslo 36—40, boshinski sir 10—12, jajca par 250.

IV. Sadje. Zadnja domača jabolka. Lukusna jabolka 12 jabolka I. 10, II. 8, III. 6, oranže 1—2,50, limona 0,75—1, da

teljni 28, orehi 12, luščeni orehi 34, suhe češnje 10—12, suhe bruske 6—8.
V. Mlečni izdelki. Moka št. 0 5,75—6, št. 1 5,50, št. 2 4,50, št. 4 4, št. 6 3,50, kaša št. 7, jesprenj 5—7, jesprenjček 10—14, koruzna moka 3,50—4, koruzni zdrob 4—4,50, ajdova moka I. 9, II. 7, ržena moka 4,50, ajdova moka 4,50.
VI. Kava. Kvalitna premoga 42, m³ trdih 150, mehkih 75.
VII. Zelenjava. Berberka domača kg 50, glavna domača solata komad 3—4 Din, alserica trška in domača 16, endivija 16, motovilec 35 (cene padle za 10 Din), radič 16—18, glavna zelje 6—7, ohrovt 6—7, rdeče zelje 8—10, kisel zelje 4, kolerabee 16 do 18, podzemnice 1—1,50, špinaca 16—18, stročji grah iz Trsta 18—20, čebula 4—5, česen 8—10, krompir 1,75—2,75, kisle repe 3, sladka repe 1—1,50, zelenjava za juho 8—10.

Sport

— Iz sekeje Z. N. S. (službeno). Sodniki za pokalne tekme 13. t. m. na igrišču A. S. K. Primorje: 10.30 Jadran v Reka g. Deržaj; 14.30 Slovan v Slavija g. Kramarž; 16. Primorje v Svoboda g. Planinšek. Tajnik. (To objavo smo prejeli že včeraj, a je pomotoma v listu izostala. Op. ured.)

— Ilirija v Croatia (Zagreb). SK Ilirija absolutno jutri, v nedeljo ob 15. uri svojo prvo težjo tekmo v letošnji nogometni sezoni. Za nasprotnika ima »Croatia«, ki zavzema v prvenstveni tabeli zagrebškega I. a razreda tretje mesto in stoji torej takoj za Haškom in Gradjanskim. Do te pozicije je pripomogla »Croatija« (zlasti zmaga nad drž. pravkom Gradjanskim 2: 0) koncem pretekle jesenske sezone. »Croatia« razpolaga s tehnično dobro izšolanim, precizno vigranim, telesno jakim moštvo, ki se nahaja že v polni formi. — Nasprotno je »Ilirija« letos še skoro brez treninga, vsled česar proti »Croatiji« ne bo imela lahkega stališča.

— Zmaga Gradjanskega v Atenah. Gradjanski se je na svojem povratku iz Egipta ustavil v Atenah, kjer je igral proti klubu S. C. Apollo. Gradjanski je zmagal s 4: 2 (1: 1). Jutri nastopi Gradjanski proti kombiniranemu moštvu Aten.

— Medmestna tekma Dunaj — Zagreb. Medmestna tekma Dunaj-Zagreb je projektrana na 25. april, dočim bi se meddržavna tekma Avstrija-Jugoslavija odigrala 27. apr. v Zagrebu, ako bo to vprašanje do takrat dovoljno rešeno.

— Cross country za prvenstvo države na 10.000 m se vrši 3. aprila 1927 v Zagrebu. Start in cilj je v Maksimiru. Nagrado prejme šestorica najboljših poidevcev in vsi trije člani najboljšega kluba. Pravico starta imajo vsi pri JLAS verificirani atleti.

— Ilirija v Croatia (Zagreb). Ilirija vodi za nedeljo 13. t. m. dogovore za gostovanje enega prvotrednih zagrebških klubov v Ljubljani. V prvi vrsti se je pogajala s SK Derby, ker pa je v nedeljo okupiran v prvenstvu Zagreba, pride sedaj v poštev predvsem SK Croatia, ki stoji v prvenstveni tabeli Zagreba takoj za Haškom in Gradjanskim. Jeseni je bila Croatia edini klub, ki je odvezl Gradjanskemu obe prvenstveni točki; zmagala je z 2: 0.

— Prvenstvene tekme v Zagrebu. V nedeljo se odigrajo v Zagrebu prvenstvene tekme Hašk — Concordia, Derby — Zvezničar, Viktorija — Sparta in Ilirija — Tipografija.

— Povratek Gradjanskega. Gradjanski se vrne prihodnje dni s svoje uspešne turneje z Malte, Egipta in Grške v Zagreb. — Turneja Suzanne Lenglen po Evropi. »Božanska Suzanne«, ki se je nedavno vrnila s svoje dobičkanosne turneje po Ameriki, priredi v kratkem svojo evropsko turnejo. Gostovati namerava na Dunaju, v Pragi, Berlinu, Stockholmu, Oslu, Kodažu, Bruslju in Parizu.

„VRAŽJI OTOK“

Največji in najboljši detektivski in pustolovni film sedanosti. — »VRAŽJI OTOK« je vefilim tisoč senzacij. — Kolosalne in do skrajnosti napete scene. — Borba dveh podmornic. — Divja dirka v zraku, na vodi in pod vodo. — Skrivnostni kneževski kleti. — Boj z divjimi Levi itd. itd.

Preskrbite si pravčasno vstopnico, ker je interes za ta senzacionalni vefilim ogromen.

Predstave se vrše jutri, v nedeljo, ob 3. pol 5., 6. pol 8. in 9.

Pri vseh predstavah naš sijajni orkester

Elitni Kino Matica, najudobnejši kino v Ljubljani. — Telefon 124.

— — — — —

Danes, v soboto, ob 4., pol 6., pol 8. in 9. vefilim materine ljubezni: »MAJKA«.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Sobota, 12. marca 1927; katoličani: Gregor; pravoslavni: 27. februarja, Prokopije.

Jutri: Nedelja, 13. marca 1927; katoličani: Nicefor; pravoslavni: 28. februarja, Vasilije.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Gledališča: Drama: ob 15.: »Ugrabljen Sabincec«. — Opera: Zaprti. Kinematografi: Matica: »Majka«. — Ideal: »Stuart Weebe v pastic.«

Bajljev Sokolski večer ob 20. na Taboru.

Intimna proslava Masaryka: Češkoslovaška obec ob 20. v restavraciji »Zvezdac«.

Venčkov večer SK Ilirija v areni Narodnega doma.

Ob 20. koncert v Unionu: 9. Beethovnova simfonija.

Plesna zabava državnih računskih in blagajniških uradnikov ob 20. v Narodnem domu.

PRIREDITVE V NEDELJO.

Gledališča: Drama: ob 15.: Danes bomo tihi. Ob 20.: Pahljača lady Windermere. — Opera: Tajda. Premijera.

Kinematografi: Matica: Vražji otok. — Dvor: Moderna Dubary. — Ideal: Gola žena.

Čajanka za sokolsko dečo na Taboru ob 15.

Sportne prireditve: ob 15.: Ilirija — Croatia na igrišču Ilirije. Igrišče Primorja: ob 10.30 Jadran — Reka, ob 14.30 Slovan — Slavija, ob 16.: Primorje v Svoboda.

DEZURNE LEKARNE.

Danes in jutri: Bohine, Rimska cesta; Levstik, Resljeva cesta.

Solnce zaide danes ob 18.01, vziide jutri ob 6.18 in zaide ob 18.02. Mesece zaide ponoči ob 4.36, vziide jutri ob 12.27 in vziide v ponedeljek ob 13.32.

Smešna gonja

Fantom golega človeka v Narodni skupščini še vedno straši po italijanskih listih. V blazni škodoželjnosti, da pri vsaki najmanjši priliki oblatijo ugled naše države, izkoriščajo seveda tudi dogodek z Jovanom Rističem do skrajnih absurdov. Končno so se vendar ujeli.

Z velikansko naslado je neki italijanski list dognal — in njegovo znamenito dognanje se je razširilo seveda tudi v druge liste — da tepeni Jovan Ristič ni nihče drugi, kakor nekdanji ministrski predsednik in prvi regent kraljevine Srbije od l. 1889. do 1893. List dostavlja, da je ravno ta Ristič kot velik nasprotnik radikalov bil direktno v Narodni skupščini tepen od policijskega komisarja.

Ako so italijanski pisniki v svoji hujskariji ignoranti, jim ni zametiti. Zadolostje, da so drugod v Evropi posučen, da je omenjeni Jovan Ristič umrl leta 1900, torej pred 27 leti.

Proračun mariborske oblasti

Maribor, 12. marca.

Finančni odsek mariborske oblasti skupščine je na svojih sejah začel pretresati proračun, ki ga je izdelal veliki župan. Proračun predvideva 22.649.942 Din rednih in 8 milijonov Din izrednih izdatkov.

Proračun je razdeljen tako-le:

1. Splošna uprava: 2.190.000 Din (plače osebja, in sicer 9 konceptnih, 6 pomožnih uradnikov, 3 strojevalcev in 3 služiteljev).
2. Ceste in mostovi: 6.407.892 Din rednih in 4 milijone izrednih izdatkov.
3. Regulacija voda, melioracije, hudo-urniki itd. 3.380.000 Din.
4. Kmetijstvo: 2.625.560 Din.
5. Veterinarstvo, poljanje kužnih bolezni itd. 600.000 Din.
6. Obrtništvo, promet itd. 415.000 Din.
7. Zdravstvo: 3.625.000 Din rednih in 4 milijone izrednih izdatkov, za razširjenje mariborske in celjske bolnišnice.
8. Socialno skrbstvo: 2.600.000 Din.
9. Solstvo in narodna prosveta, 646 ti-soč Din.
10. Gozdarstvo: 21.000 Din.

Odslek je z malimi spremembami odobril proračun, kakor ga je zasnoval bivši veliki župan dr. Pirkmajer. Nasproti 30 milijonov izdatkov razpolaga mariborska oblastna skupščina samo z dohodkom 4.000.000 Din iz bivših deželnih doklad. Finančni odslek se je postavil na stališče, da z ozirom na splošno gospodarsko stanje ne more predlagati nobenih novih davkov in kritje izdatkov, ker bo oblastna skupščina prevzela od države mnogo poslov in ima zato pravico tudi na sorazmerne dotedanje državne dohodke, predvsem trošarine, tako in raznih doklad.

Dogodki križem Jugoslavije

Usoda male najdenke. — Mrtvo truplo v zagrebški cerkvi. — Operacijska zadeva, ki vzbuja pozornost.

Kraj proge pri Mitrovici je železniški čuvaj našel pet do šest tednov staro deklico v plenicih. Vreči jo je morala kakka brezsrčna ženska iz brzovlaka, vendar je dete navzlic globokemu padcu ostalo brez vsakih poškodb.

Čuvaj je otroka nesel v Mitrovico in ga izročil stražniku Stevanu Lačarskemu. Stražnik si ni vedel pomagati in je otroka izročil ženi nekega svojega tovariša. Dva dni ga je ta oskrbovala, nato pa nesla nazaj k ženi Lačarskega. A ta je otroka odklonila, nakar je žena posadila neboljgostno punčko naravnost na cestni tlak.

Kmalu se je okrog vpijočega otroka zbrala velika množica radovednežev. Nobena ženska pa se otroka ni upala dotakniti v strahu, da ji ne bi za vedno ostal. Neka mlada mati se je končno usmiliła črviča in mu utolažila glad, nakar so nekateri gospodje ukrenili, da se najdenka izroči v sirotišnico, policijske oblasti pa bodo iskale brezsrčno mater.

V zagrebški cerkvi sv. Ksaverija je mizar Josip Čizmek včeraj popoldne v podstrešju nad kupolo prebiral deske za popravilo cerkve. Pri tem je naletel na nenavadno najdbo. Za deskami je z obrazom na tleh in z razprostrtimi rokama ležalo mrtvo truplo.

Policijska komisija je takoj ugotovila, da je mrtvec zidarski delavec Simon Vešligaj. Za njim so našli mrtvega netopirja in poizvedovanja so ugotovila, da je Vešligaj ravno lov za netopirji plačal z življenjem.

Mož je čisto zahajal v cerkve ter na podstrešjih lovil čudne živali, ki so pol ptic, pol miš. Prodajal jih je raznim babjevernikom, odnosno kmetiskim de-

kletom, ki smatrajo, da se z netopirjem na čudežen način dobi ljubimca. Vešligaj je menda predsnočnim zopet šel na lov v Ksaverijevo cerkev, pa je pri skoku za netopirjem tako nesrečno padel, da se mu je razbila lobanja.

V Vrhu se je pred meseci neka starčija dama s hudo oteklino na levem nadlaktju podala k kirurgu dr. Aleksandru Hübschu, da je reši bolečin. Dr. Hübsch je operacijo odklonil, nakar se je dama podala k mlademu zdravniku dr. Aleksandru Seemayerju, ki je operacijo srečno izvršil. Dama je priobčila javno zahvalo.

Toda čez tri mesece se je oteklina zopet pojavila. Zdaj je dr. Seemayer odklonil operacijo, ker je dama radi bolečin precej oslabila. Ona pa je tako dolgo prigovarjala, da je dr. Seemayer vdrugič pristal. Težko operacijo je podvel 4. t. m. ob asistenci treh tovarišev-kirurgov. Toda vsa zdravniška pomoč je bila zaman. Dama je čez pol ure umrla.

Takšni primeri so v praksi kirurgov navadna stvar. Zdravniki so pač smatrali za svojo dolžnost, da pomagajo, dokler je bilo količjak izgleda na uspeh. Toda dr. Hübsch je zadevo prijavil policiji z navedbo, da operacija ni bila pravilno izvršena. Tik pred pogrebom je sodno določena komisija sedmerih zdravnikov obducirala pokojnico. Ugotovila je sicer, da je smrt nastopila radi slabosti pacientke, vendar pa državno pravdnitvo še nadalje preiskuje zadevo, ki vzbuja v vseh zdravniških krogih Vojvodine izredno pozornost.

— Zdi se mi, da mi hočeš še nekaj povedati.

— Saj to je baš najtežje. Hora je začel zahajati k nam kmalu po poroki. Bala sem se priznati možu, kaj je bilo med nama. To je bila napaka, toda verjemi mi, moža sem imela rada, bil je dostojen in korekten, zaupal mi je in iz izdatki za moje toalete ni štedil. To je pa bila njegova napaka. Misliła sem, da ima kot družabnik lepo napredujočega denarnega zavoda tudi lepe dohodke. Saj se je mnogo govorilo o ogromnem dobičku Horovega podjetja. Zato v zapravlivosti nisem poznala meje. Tako sem privedla moža tja, kjer ga je hotel imeti Hora. Ko je Hora izvedel, da je nastal ugoden trenutek, je prišel in mi zagrozil, da uniči mojega moža. Bila sem vsa iz sebe. Presenetil me je s tem, da mi je točno povedal, koliko znašajo najini dolgov. Takrat je drugič napasel svojo pohotnost. Z grožnjami me je prisilil, da sem se mu udala.

Molčala sem in tudi pozneje nisem hotela povedati možu resnice. Hora ni hotel odnehati. Izkoriščal je moje udolgeve in moral se mu udajati. Da bi me imel še bolj v rokah, je pregovoril moža, naj zida vilo. Stavbo je financiral seveda sam. Ne vem, kaj vse

bi se bilo z menoj še zgodilo. Edina moja nada je bila v tem, da se mi bo Hora pristudil.

Potem si prišel ti in v tebi sem našla oporo. Težko je povedati, kako mi je bilo pri srcu, ko sva se zopet srečala in ko sem pomislila, kakšna razlika je med tvojo nekdanjo učenko in menoj. Sama sebi sem se studila. Hora ni imel več dostopa do mene in zdelo se mi je, da bi ga raje ubila kakor pa da se mu znova udam.

Umolknila je in se zopet prišla za glavo.

— Zdi se mi, da mi hočeš še nekaj povedati.

— Ah, da bi ne bilo res, kar praviš! Danes sem se zakasnila in takoj ti povem, zakaj. On, Hora, je poslal mojega moža na Dunaj, samo da bi ostala sama doma. Blizu naše vile se je pripe-tila danes nesreča. Delavec je padel z odra in se ubil. Nesrečo je izrazil ta ničvrednež in prišel k nam. Nisem vedela, da je doma, sicer bi se bila zaklenila. Misliła sem, da je v pisarni, ko je mož odpotoval. Zaklenil je za seboj vrata in spravil ključ v žep. Planila sem v spalnico in tolkla po steni, da pokličem njegovo gospodinjico. Opozoril me je, da je gospodinja na pol gluha in da torej zamenj razbijam.

Hotel je doseči svoji cili zlepa in zato mi je začel razlagati, v kakšnih obupnih gmotnih razmerah se nahaja moj mož. Morda se boš čudila, da je izrabljalo celo najino prijateljstvo in zagrozil, da pove vse mojemu možu. Zasmejala sem se mu v obraz. Že sem pomislila na palico, ki si mi jo nasvetoval. Pograbila sem omelo, ki je ležalo pri kamini.

Umaknil se je s pripombo, da ne smatra mojega odpora resnim. Omenil je, da mi je hotel priznati, da pa nima več pravega povoda. Nato mi je pokazal izpis najinih dolgov. Odgovorila sem mu, naj uredi to zadevo z mojim možem.

Strupeno se je nasmenil in mi pokazal še en dokument. Ko sem ga prečitala, me je obšla groza. Bil je prepis vseh sleparij, ki jih je imel na vesti moj mož. Siromak je rabil zase in zame mnogo denarja in ker ga ni mogel dobiti zakonitim potom, se je spozabil od uradnih poneverb in drugih sleparij. Hora je flegmatično pripomnil, da te sleparije ne gredo na račun podjetja, marveč klientov. Omenil je tudi, da je pripravljen možu pomagati, če bom pametna in krotka. Mož je poslal na Dunaj zato, da bi mogel najino razmerje nemo-

teno pojasniti in da bi se, kakor je dejal, z menoj pogovoril.

In zopet sem se mu udala.

— Ah, kako sem nesrečna, kako se gnusim sama sebi!

Okenila je glavo h Kovatiku.

— In ti molčiš na vse to?

Prišla ga je za ramo.

— Odgovori, obsodi me!

Nasmehnil se je in odgovoril s te-zavo:

— Nisem poslušal tvojega pripovedovanja

Bilanca ljubljanskega predpusta

V januarju in februarju so plačali Ljubljanci na vstopnini za razne prireditve 1.300.000 Din. Vina in piva so popili manj, žganja in šampanjca pa več kakor lani. — Konzum mesa je ostal nespremenjen.

Za postni čas in za premišljanje vseh spokornih Ljubljancov smo zbrali nekatere statistične podatke o letošnjem predpustu. Stevilke same ne zaostajajo mnogo za lanskimi, vendar je treba upoštevati, da je letošnji predpust bil nekoliko daljši, poleg tega pa se številke nanašajo skupno na vse prireditve in jih torej ni smatrati za žrtve veseljačenja, marveč za splošne izdatke na vseh prireditvah v januarju in februarju: prišteti so torej tudi koncerti, akademije, kinematografi in bar.

V januarju je ljubljanska davčna oblast pobrala 20-odstotnega davka na vstopnice v znesku 149.866,20 Din. K temu 1 odstotni pribitek (taksa) v znesku 7.985,45 Din. Bar je plačal 8.516,60 Din. Skupno je torej davčna oblast pobrala v januarju 166.368,25 Din.

V februarju je davčna oblast kasirala 20 odstotkov davka 201.541,70 Din in pribitek 11.257,40 Din. Bar je v februarju nekoliko popustil in plačal le 5.465,60 Din. Skupno 218.264,70 Din.

V vsem je davčna oblast v letošnjem predpustu (januar in februar) prejela 364.632,95 Din. Ker pa je za nerazprodane vstopnice vrnila 31.595,90 Din, ji je ostala v blagajni vsota 353.037,05 Din.

Ako to vsoto petkratno pomnožimo, dobimo priložno točno vsoto, ki je bila tekom letošnjega predpusta izdana za vstopnice. To je 1.312.148,20 Din.

Prav čedna vsotica! Toda če vzamemo, da ima Ljubljana 60.000 prebivalcev, se predpustni izdatki za vstopnice razdelijo na vsako glavo po približnih 21 Din. ač malo denarja je pa malo muzike, pravi star ljubljanski pregovor. Za to Ljubljanci vedno radi kaj primaknejo, da je vsota bolj okrogla.

V primeri z lanskim predpustom pa je Ljubljana itak postala nekoliko skromnejša. V celoti je bilo lani pla-

čanega veselicega davka 359.403,85 Din. Blagovolite to vsoto petkratno pomnožiti in primerjati z letošnjo vsoto, pa boste uvideli, da je bilo lani za vstopnice izdanih 40.279,75 Din več kakor letos.

Poskrbeli smo tudi, da Ljubljancem točno predočimo, koliko so pojedli in popili v lanskem in letošnjem predpustu. Vina v sodih se je letos poročilo 522.547 litrov (lani 592.026), bučelj 1781 (lani 2901), piva 77.850 litrov (lani 103.737). Prav lep treznostni napredek, kaj? No, le počasi. Zato pa se je letos onih hudih pijac popilo precej več kakor lani. Žganja in pijač se je lani iztočilo 31.904 l, letos pa 33.451 l. In rum, konjaka in likerjev se je lani poročilo 5.603 l, letos pa kar 7.493 l. Čudno, ne? Saj letošnji predpust ni bil nič bolj mrzel od lanskega in želodci niso bili nič bolj mačkasti kakor lani, saj se je vendar na prireditvah manj pilo kakor lani... Da ne pozabimo zanimivega dejstva: tudi šampanjca se je iztočilo letos (488 steklenic) za polovico več kakor lani (248). Zaključek po vseh teh podatkih je enostaven: povprečni ljubljanski meščani so pri svojem ljubljanskem namiznem vinu in pivu postali skromnejši, več »užitka« pa so si privoščili tisti, ki segajo po štamperlikih, in oni, ki srebajo sekt. Bog jim to žegnaj, obojim!

Koliko se je pojedlo? Skoro popolnoma enako kakor lani, kar izpričuje, da je ljubljanski želodec izenačen in dobro treniran. Govedi se je lani zaklalo (in seveda tudi pojedlo) 1004 glave, letos pa 1129; telet lani 2558, letos 2564; ovac in kozličev lani 355, letos 350; prašičev pa je storilo bridko smrt lani 4734, letos 4659. A silega mesa, s čemer so predvsem mišljene naše slovit kranjske klobase. Je šlo lani 41.487 kg, letos pa 46.572 kg. Tudi razveseljiv domoroden nanredki!

Koliko se je pojedlo? Skoro popolnoma enako kakor lani, kar izpričuje, da je ljubljanski želodec izenačen in dobro treniran. Govedi se je lani zaklalo (in seveda tudi pojedlo) 1004 glave, letos pa 1129; telet lani 2558, letos 2564; ovac in kozličev lani 355, letos 350; prašičev pa je storilo bridko smrt lani 4734, letos 4659. A silega mesa, s čemer so predvsem mišljene naše slovit kranjske klobase. Je šlo lani 41.487 kg, letos pa 46.572 kg. Tudi razveseljiv domoroden nanredki!

Prosveta

Repetoar Narodnega gledališča

DRAMA.
Sobota, 15.: Ob 15.: »Ugrabljeni Sabinec«. Dijaška predstava po znani ceni. Izv.
Nedelja, 13.: Ob 15.: »Danes bomo tišč«. Ljudska predstava po znani ceni. Izv.
Ob 20.: »Pahljača lady Windermere«. Ljudska predstava po znani ceni. Izv.
Ponedeljek, 14.: »Pegica mojega srca«. D.
OPERA.

Nedelja, 13.: »Tajda«. Premijera. Izv.
Ponedeljek, 14.: Zaprt.

Šentjakovski gledališki oder.

Sobota, 12.: ob 20.: »Mešetarji s slavo«. Nedelja, 13.: ob 20.: »Mešetarji s slavo».

Gledališki pregled

Praško divadlo igra: »Butterfly«, »Prodanost neveste«, »Lincoln«, »Falstaff«, »Hamlet«, »Fra Diavolo«, »Violetta«, »Sen kresne noči« i. dr.

Dunajsko državno gledališče igra: »Don Carlos«, »Egmont«, »Leonie« (Scribe), »Diktatorja« (Jules Romains), »Nestorjeva Lumpacija vagabunda«. Akademsko gledališče igra novorojstveno »Wildgansovo Ljubezen« in P. Frankovo »Mehča«. Drž. opera poje: »Bohème«, »Kavalirja z rož«, »Aida«, »Glumice«, »Turandot« in »Tannhäuserja«.

Beograd in Zagreb imata stari repertoar. V Zagrebu slavi 30letnico umetniškega delovanja Mla Dimitrijević v novorojstveni drami Tolstoj-Bataillovi drami »Vstajenje«.

Na Tuškancu predava dr. Dvorniković o temi »Žena v luči psihoanalize«.

Armstrong Grund je že toliko okrevljal, da nastopi v kratkem kot Janoš v »Grofici Marici«. Bolgarska primadona Milkova bo gostovala v Zagrebu v operah »Manon« in »Traviata«.

Za 10letnico »Hrv. Glasbenega Zavoda« bodo priredili v Zagrebu slavnostni koncert, na katerem bodo izvajali dela Li-

sinskega, Zajca in Vancaša.

Direktor Češke Filharmonije Vítěslav Čelenský bo v Zagrebu dirigiral Smetanovo »Ma vlast«.

V Osiijeku gostuje beogradski balet; sicer pa igrajo še Porto-Richovo »Zaljubljeni ženo«, »Vzornega soproga« in »Mascotte«.

V Splitu imajo premiero znane E. Brieu-rove igre »Les variétés« (Stradavci). Režijo vodi I. Jeremić, v večjih vlogah pa nastopata med drugim Rakusa in Pregarc.

Ljubljanska drama gostuje v torki v Celju z igrami »Stalni gost« in »Boubou-roche« v režiji Milana Puglia.

Za Barrijevo igrano »Jaz in ti« v režiji M. Skrbinskega bo prihodnja dramska noviteta znana Nestorjeva burka »Lumpacija vagabunda« in režiji prof. Šesta in Cesarjem. Povheto in Rogozom v naslovnih vlogah.

Iz gledališke pisarne. Jutri, v nedeljo ob pol 20. bo v operi premijera Sattnerjeve izvirne slovenske opere »Tajda« ali »Kompostelski romarij«. V glavnih vlogah nastopita ga. Lovetova in g. Refetto. Opera dirigira ravatelj g. Polić, režira pa profesor g. Šest. Drama ima jutri dve predstavi in sicer ob 15. »Danes bomo tišč«, ob 20. »Pahljača Windermere«, s katero je naš občinstvo sprejelo z velikim odobravanjem.

Dramski predstavi sta ljudski in veljavljajni znižane cene — Ljubljanska drama pripravlja novo dramo pisatelja Filipa Barry-a »Jaz in ti« v režiji g. Milana Skrbinskega. Profesor g. Šest pa je začel s pripravi za novo vzporeditev Nestorjeve burke »Lumpacija vagabunda«, za katero delo je dobila upravo popolnoma nov slovenski prevod enega naših najboljših prevajalcev. V operi se pripravlja premijera poljske opere »Eros in Psiha«, delo skladatelja Rozyckega, ki pride proti koncu meseca na oder pod taktirko kapelnika g. Neffata in v režiji g. Zdenka Knitla.

Pianistka Jadviga Poženelova ima v svojem koncertnem programu, katerega izvajava v ponedeljek, dne 14. t. m. v Filhar-

— Če ti pravim, vedno!
— Ne verjamem!
— Prav gotovo!
— Pojdi, pojdi! Ko so vendar rabili cela štiri leta, preden so prišli iz Vidma v Trst!

Bersaljerji imajo dandanes, pač zato, da se premikajo še hitreje, poleg brzih nog tudi še kolese in so tako v resnici zelo hitri ter so najbrž namenjeni za to, da v času vojne preprosto kolikor mogoče daleč naprej kot prednje straže in zasedajo najvažnejše postojanke. In ker z zadnjem času se vse misli na vojno, je tudi umljivo, da se bersaljerji zelo pridno vežbajo.

Tako je imel bataljon 11. bersaljerjskega polka, ki je nastanjen v Gradiški, včeraj svoje vaje. Razumljivo je, da bersaljerji niso prodirali v Furianjo, temveč ravno v nasprotni smeri, tja, odkoder bi mogli pričakovati sovražnika, čez Kras proti Vipavi.

Ob dveh jutraj so bersaljerji odrinili iz Gradiške in so nekako ob devetih že trčili ob sovražnika, bataljon 17. pešpolka »Acqui«, ki je nastanjen v Vipavi in je branil vhod v Vipavsko dolino. Tam neke okrog Branice in Gabria so trčili drug na drugega, potem pa so skupaj odkorakali proti Vipavi.

Po končani vaji je bataljon kolezarjev nadaljeval pohod do Vipave, kamor je dopel ob 12. sredi z vseh strani bohotno vibrajočih trobojnic (seveda italijanskih),

navdušeno sprejet od oblasti ter prebivalstva, italijanskega in tujeodnega. S fanfaro na čelu in plapolajočim perjem na klubkih so prispeli med nove italijanske državljane kot najčistejši simbol nove in stare domovine.

Tako poročajo Tržaški listi. Če preudarite, da so bersaljerji iz Gradiške preko Krasa, kjer so se par ur vojskovali s sovražnikom, potrebovali samo osem ur za kakih 35 kilometrov težavnega pota, potem lahko izračunate, da bi bili, če bi bili iz Vipave odšli proti Postojni in se naprej, jutri že v Ljubljani, čeprav bi se med potom po par ur vojskovali s sovražnikom. In kak sprejem potem v Ljubljani! Altroče vipavsko italijansko in tujeodno prebivalstvo! Pomislite si samo: cel bataljon na koleših, spredaj fanfara, ki svira bersaljerjsko koračnico, vsi klubki po strani, s plapolajočim petelinjim perjem, najstarejši simbol nove in stare Italije —!

In nič ne mislite, da se norčujem. Kakor stoji stvar danes, vas bodo nekega lepega jutra, vas zaspani Ljubljanci zbudili iz sladkega sna, kakor je zbudil v nekdanjih starih časih vaše prednike sel gospoda barona Ravbarja. Seveda, če ne bo — deži!

Vam se bo vse to zdelo neverjetno, ali nam tu doli se že prav nobena stvar ne zdi več neverjetna. Saj se je n. pr. celo dogodilo, da ljudje v današnjih slabih časih, ko vse stoka in joka o bedi in pomanjkanju, nočejo — denarja. Ugotovilo se je namreč, da večje število davkoplačevalcev, ki so

monični dvorani, zastopane tudi Beethovena in sicer s sonato op. 28. S to točko se hoče tudi ona oddolžiti pieteti do nesmrtnega Beethovna. V sonati op. 28 je tudi slovit Beethovna žalobna koračnica, ki jo brez dvoma pozna ves svet. V tej oiaiti ima vsak pianist izredno mnogo prilike, da pokaže ves svoj umetniški čut, pa tudi svojo tehnično-pianistično stran. Gd. Poženelova je sicer ena najmlajših, a brez dvoma ena najtalentiranejših slovenskih pianistkin, ki so se popolnoma posvetile umetniški karijeri. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

Španska narodna nagrada za književnost. V Španiji se nagradi vsako leto dvoje najboljših književnih del s takozvano narodno nagrado. Te dni je posebno razpisno pregledalo doposlala dela ter priznalo nagrado španskemu pisatelju Perez de Ayala in znameniti špansko-argentinški pesnici Conchi Espina.

Novosti v italijanski književnosti. Na italijanskem književnem trgu bodo v kratkem izšla najnovejša dela italijanskih pisateljev. Ferrero pripravlja drugi del svojega romana »Pobuna sinca«. Naslednja dva dela namerava izdati še eno leto. — Papirov »Michelangelo« je že v tisku in izide prihodnje dni. Razen tega izide izpod njegovega peresa njegovo najnovejše delo »Adam«. — Pirandello namerava v Rimu ustanoviti posebno gledališče, ki bo izvajalo vsa novejša dela domačih dramatikov. — A. G. Borgese pripravlja zbirko svojih novel pod naslovom »La belle«. — Mario Puccinijeva zbirka novel »Le Zone ombre« je te dni izšla.

Kakšne opere goje na Ruskem. Njakej na svetu se niso družabne in socialne razmere izpremenile tako radikalno, kakor na Ruskem. Toda opera se goji s staro ljubiznijo z izvrstnimi dirigenti, režiserji, pevci in odličnimi orkestri dalje kakor pred prevarom. Vsaka noviteta ali repriza silno zanima ter se o nji živo razpravlja v družbah in novinah. Tako je v Leningradu in v Moskvi ter po vseh velikih ruskih mestih. Za opero se zanima predvsem meščanstvo in deloma delavstvo ter uradništvo.

Prikljubene so opere: Glinka »Ruslan in Ljudmila«, Borodin »Igor«, Musorgskij »Boris Godunov«, Dargomizskij »Rusalka«, zelo priljubljene so Čaikovskega »Onegin« in »Pikovka dama« in Rimskega Korsakova »Carska nevesta«. Zanimajo tudi Mozartova »Figarova svatba«, vse Verdijeve opere, Bizetova »Carmen«, Rossinijev »Brivec seviljski« in Prokofjeva »Ljubezen pri treh oranžah«. Wagner je zastopan le z »Mostric pevc«. Nove opere iz revolucionarskega življenja se ne vzdržijo na repertoarju in ne prišajajo v obliki in metodi nič novega. Revolucionarno je le življenje v teh operah, ne pa glasba. Boljševiške opere se ni; proletarijat in nova operna publika nista dala še nobene pomembne skladatelja. Poskus, da bi stare opere z novimi teksti publiki približali, so se tudi v Rusiji izjalovili.

BURIDAN

Izpred sodišča

JUNASKI VASOVALEC.

Februarja so praznovali v Bizoviku veselo svetovanje. Posestnik France je plačal fantom 500 Din za bališ. Fante so napravili svoj veselic v gostilni pri Erbežniku, kjer so veselo rajali.

Pri neki mizi je pa sedel osamljeni gost: grdo se je držal, gledal fante po strani in skripal z zobmi. To je bil mladi Viktor, ki je bil jezen na fante in jim je menda zavidal njih veselje. Pozno ponoči je fant odšel domov, pa ne spat. Vzel je dolg kuhinjski nož, si poveznil na glavo veliko sportno kapo, da bi ga fante ne spoznali, ter je šel nad svoje sovražnike.

Sredi vasi je naletel na dva brata Toneta in Rudolfa, ki sta se vračala domov. Fant je dvignil nož in ju naskočil. Presenečena dečka se niti nista dobro zavedala, pa sta bila že ranjena, eden v ramo, drugi v roko.

Viktor je pa odbrzel dalje. Ni mu bilo še dovolj. Iskal je nove žrtve in je res naletel na Miho in Franceta.

Spet se je zabližkal v meščani nož. Miha jo je staknil v »stegno«, France pa v roko. Zdal je bilo Viktorju dovolj in šel je klicati vaško krasotico Angelo, ki pa se mu ni hotela oglasiti in še manj kamricio odpredti. Razjarjen je potikal na okno. Angela je jela kričati in vsiljive poditi. Viktor je začel bombardirati s poleni okna in vrata. Ubil je dve šipi in šele potem odšel domov.

Povabil ga je k sebi sodnik in mu prebral dolge listine njegovih junastev. Viktor, ki je mislil, da ga v oni kapi ne bo nihče spoznal, je debelo pogledal, ko so se pojavljale razne priče in dejale, da so ga dobro spoznale.

Sodnik je zaključil: »Prejubi Viktor! V Bizoviku uste bili povabljeni na svatovanje. No, vas pa danes jaz povabim kar za 10 tednov na svatovanje; jedli boste ričet, a pili vodo, da se ohladi vaša vroča krič«

navdušeno sprejet od oblasti ter prebivalstva, italijanskega in tujeodnega. S fanfaro na čelu in plapolajočim perjem na klubkih so prispeli med nove italijanske državljane kot najčistejši simbol nove in stare domovine.

Tako poročajo Tržaški listi. Če preudarite, da so bersaljerji iz Gradiške preko Krasa, kjer so se par ur vojskovali s sovražnikom, potrebovali samo osem ur za kakih 35 kilometrov težavnega pota, potem lahko izračunate, da bi bili, če bi bili iz Vipave odšli proti Postojni in se naprej, jutri že v Ljubljani, čeprav bi se med potom po par ur vojskovali s sovražnikom. In kak sprejem potem v Ljubljani! Altroče vipavsko italijansko in tujeodno prebivalstvo! Pomislite si samo: cel bataljon na koleših, spredaj fanfara, ki svira bersaljerjsko koračnico, vsi klubki po strani, s plapolajočim petelinjim perjem, najstarejši simbol nove in stare Italije —!

In nič ne mislite, da se norčujem. Kakor stoji stvar danes, vas bodo nekega lepega jutra, vas zaspani Ljubljanci zbudili iz sladkega sna, kakor je zbudil v nekdanjih starih časih vaše prednike sel gospoda barona Ravbarja. Seveda, če ne bo — deži!

Vam se bo vse to zdelo neverjetno, ali nam tu doli se že prav nobena stvar ne zdi več neverjetna. Saj se je n. pr. celo dogodilo, da ljudje v današnjih slabih časih, ko vse stoka in joka o bedi in pomanjkanju, nočejo — denarja. Ugotovilo se je namreč, da večje število davkoplačevalcev, ki so

točno plačali obroke zemljiškega davka, odmerjenega še po bivših avstrijskih davčnih predpisih in imajo pravico, da se jim povrnejo dotični obroki, ni še dvignilo tega denarja. Davčne izterjevalnice so sestavile sezname teh upravičencev in jih poslane občinam, da jih razglase. Dasiravno se je to vsepovsod zgodilo, leže še vedno lepi tisočaki v blaginjah davčnih izterjevalnic, ne da bi kdo prišel po nje. Ker skoraj ni mislilo, da bi se domače prebivalstvo tako malo zanimalo za to stvar, bo pač morda res, da precejšen del teh davkov odpada na zemljiške posestnike, ki sedaj prebivajo na oni strani meje in so prezrli odnosne razlage. Kdor torej nima namena, da bi daroval toliko in toliko liric italijanskim davčnim izterjevalnicam, naj poskrbi, da mu vrnejo, kar mu gre.

Seveda pa bodite zelo, zelo previdni. Če prihajate čez mejo semkaj, kajti odkar smo v nekakem poluovojnem stanju z vami, naše obojne straže ne poznajo nikake šale. Ne nosite s seboj ničesar, kar bi tudi le kolikčak dišalo po »profitalijanskem duhu«, kajti drugače se vam zna zgoditi, da ne le ne dobite svojega denarja, temveč vas toliko časa denejo v luknjo, da se vam bo kar najtemeljeje »razdišale« tisti duh. Zlasti ne jemljite s seboj vaših listov, ker je to najbolj nevarna roba za obstanek naše fašistovske države in fašistovskega režima. Tobak ni nič proti njim. Torej le previdno, da se vam v najboljšem slučaju ne pripeti, da bi z najpristnejšim bersaljerjskim korakom morali nazaj čez mejo!

Sokol

Brat Ivan Bajželj — 50 letnik

Sokol I. proslavi danes zvečer v sokolskem domu na Taboru petdesetletnico svojega člana brata Ivana Bajžlja. Zbrali se bodo v ponosni zgradbi sokolskega Tabora ljubljanski Sokoli, da pozdravijo odličnega, nadvse požrtvovalnega in nesebičnega svojega draga brata Bajžlja in da se spomnijo vsega njegovega tako bogatega sokolskega dela. Skromen je brat Bajželj, toda tudi med brati je dolžnost, da se spomnijo najboljšega med seboj ob enakih prilikah.

Brat Bajželj je bil rojen v Stražišču pri Kranju. Nadarjen in priden kot mravlja je dokončal učiteljske v Ljubljani l. 1897. In se posvetil vzgoji mladine, ki mu je vedno tako pri srcu. Kot vzgojitelj je pravično razumel svojo vzvišeno nalogo: Vzgojiti pri mladini predvsem zdrava, krepka in odurna telesa, ker le na tem temelju ji je mogoče dati resnično duševno vzgojo. Kot učitelj se je posvetil z vso vno in njemu lastno energijo študiju telesne vzgoje na dunajski visoki šoli, ki jo je končal l. 1905. z odličnim uspehom. Postal je srednješolski učitelj telovadbe in kot tak je gotovo med najboljšimi v naši državi. Služboval je na realki v Idriji, ki jo je po prevratu zapustil s težkim srcem in se preselil v Ljubljano. Tu je prevzel mesto referenta za telesno vzgojo pri zdravstvenem oddelku, od leta 1922 dalje pa je profesor telovadbe na moškem in ženskem učiteljsku v Ljubljani. Preobširno bi bilo govoriti o vseh zaslugah, ki pritečejo bratu jubilaru na polju telesne vzgoje pri naši mladini. Njegova zasluga je tudi, da se je ustanovilo v Ljubljani društvo telovadnih učiteljev za Slovenijo, ki mu predseduje od ustanovitve.

Brat Bajželj je vzor Sokola. Udejstvoval se je kot Sokol že v svojih mladih letih in je prispeval vedno svoje obširno znanje in priidnost za razvoj in procvit bivšega slovenskega Sokola in po našem osvobodjenju in ujedinjenju Jugoslovenskega Sokola. Bil je vzoren tajnik Idrijske sokolske župe, po-lstarosta JSS, vodil je sokolsko prosvetno delo JSS, bil je odlični svetovalec in sodelavec tehničnih odborov in sodeloval je v različnih odsekih in pododsekih Velike so njegove zasluge v sokolski literaturi. Brat Bajželj je eden najboljših med strokovnimi telovadniki in organizacijskimi pisatelji. Stevilni in izborni so članki, knjige ter razprave, ki jih je napisal o telesni vzgoji in Sokolstvu. Danes urejuje še vedno z mladeniškim srcem »Sokolica«, glasilo JSS za naraščaj in »Našo radost«, list za decu. V zadnjem času posveča vse svoje moči za svoje društvo Sokol I., v katerem vodi prosvetno delo.

Vse navedeno je le mahten odlomek o bratu Bajžlju, toda brat Bajželj bodi vreden, da grede te besede iz bratskega srca in bratskih src, i t hočejo slediti in se posnemati v svojem vzornem delovanju. Brat Bajželj — na mnoga letal Zravo!

Nov sokolski dom je bil te dni dograjen v Zenici v Bosni. Sokolski dom spada med največje stavbe v mestu in bo postal pravi hram družabnega in kulturnega življenja. V veliki dvorani je prirejen tudi velik gledališki oder.

Število telovadnic in telovadišč COŠ. V Českoslovaški ima 580 društev lastne telovadnice. 1198 društev pa letna telovadišča. Povprečno ima vsako šesto društvo svojo telovadnico, medtem ko uporabljajo druga društva šolske telovadnice.

Ruski jezik v Sokolstvu. Vestnik Sokolsky, uradno glasilo COŠ, prinaša članek brata K. Bine »Učimo ruski«. Pisec pletira v tem članku, da naj bi postala rusčina poslovni jezik vsega Sokolstva. Pravi nadalje, da naj bi bili ruski ruski Sokoli, ki so pri nas in v Českoslovaški, učitelji ruskega jezika. — O tem vprašanju piše v 4. številki »Sokolskega Glasnika« tudi dr. Jurij Štepihar in omenja izjavo brata dr. Laze Popovića, da naj bi se proglasila rusčina za uradni jezik Slovenskega Sokolskega Saveza. V debati glede prvenstva nemškega ali francoskega jezika pri nas je napisal Oton Zupančič, da že čuti čas, ko bo govoril Slovenec z neslovencem »po ruski«.

Iz ruskega Sokolstva. Ruski sokolski savez, ki ima svoj sedež v Pragi, je začel izdajati svoj list »Ruska sokolska misel«. Novo osnovana »Sokolska Matica« je izdala drugo knjigo »Slovenc«, ki vsebuje terminološki besednjak.

Sokolska župa Ljubljana. Zupni prednaki tečaj se vrši gd 13. do 20. marca t. l. Opozarjamo vse udeležence na točno udeležbo pri otvoritvi v nedeljo, 13. t. m. ob 9 dopoldne v Narodnem domu. — Zupno stajništvo.

Če ti pravim, vedno!
— Ne verjamem!
— Prav gotovo!
— Pojdi, pojdi! Ko so vendar rabili cela štiri leta, preden so prišli iz Vidma v Trst!

Bersaljerji imajo dandanes, pač zato, da se premikajo še hitreje, poleg brzih nog tudi še kolese in so tako v resnici zelo hitri ter so najbrž namenjeni za to, da v času vojne preprosto kolikor mogoče daleč naprej kot prednje straže in zasedajo najvažnejše postojanke. In ker z zadnjem času se vse misli na vojno, je tudi umljivo, da se bersaljerji zelo pridno vežbajo.

Tako je imel bataljon 11. bersaljerjskega polka, ki je nastanjen v Gradiški, včeraj svoje vaje. Razumljivo je, da bersaljerji niso prodirali v Furianjo, temveč ravno v nasprotni smeri, tja, odkoder bi mogli pričakovati sovražnika, čez Kras proti Vipavi.

Ob dveh jutraj so bersaljerji odrinili iz Gradiške in so nekako ob devetih že trčili ob sovražnika, bataljon 17. pešpolka »Acqui«, ki je nastanjen v Vipavi in je branil vhod v Vipavsko dolino. Tam neke okrog Branice in Gabria so trčili drug na drugega, potem pa so skupaj odkorakali proti Vipavi.

Po končani vaji je bataljon kolezarjev nadaljeval pohod do Vipave, kamor je dopel ob 12. sredi z vseh strani bohotno vibrajočih trobojnic (seveda italijanskih),

navdušeno sprejet od oblasti ter prebivalstva, italijanskega in tujeodnega. S fanfaro na čelu in plapolajočim perjem na klubkih so prispeli med nove italijanske državljane kot najčistejši simbol nove in stare domovine.

Tako poročajo Tržaški listi. Če preudarite, da so bersaljerji iz Gradiške preko Krasa, kjer so se par ur vojskovali s sovražnikom, potrebovali samo osem ur za kakih 35 kilometrov težavnega pota, potem lahko izračunate, da bi bili, če bi bili iz Vipave odšli proti Postojni in se naprej, jutri že v Ljubljani, čeprav bi se med potom po par ur vojskovali s sovražnikom. In kak sprejem potem v Ljubljani! Altroče vipavsko italijansko in tujeodno prebivalstvo! Pomislite si samo: cel bataljon na koleših, spredaj fanfara, ki svira bersaljerjsko koračnico, vsi klubki po strani, s plapolajočim petelinjim perjem, najstarejši simbol nove in stare Italije —!

In nič ne mislite, da se norčujem. Kakor stoji stvar danes, vas bodo nekega lepega jutra, vas zaspani Ljubljanci zbudili iz sladkega sna, kakor je zbudil v nekdanjih starih časih vaše prednike sel gospoda barona Ravbarja. Seveda, če ne bo — deži!

Vam se bo vse to zdelo neverjetno, ali nam tu doli se že prav nobena stvar ne zdi več neverjetna. Saj se je n. pr. celo dogodilo, da ljudje v današnjih slabih časih, ko vse stoka in joka o bedi in pomanjkanju, nočejo — denarja. Ugotovilo se je namreč, da večje število davkoplačevalcev, ki so

Film

Pri nas in drugod

»Matica« nam je nudila ta teden res prvovrsten film »Mati«, produkcijo družbe »For«. Film se ne poslužuje običajne zunanje navlake, zato pa je režiran v dramatičnem oziru sijajno in učinkuje s svojo globoko človeško vsebino. Tudi igralska zasedba je prvovrstna, zlasti učinkovita Marija Carr v naslovni vlogi. Da je film posegel v srca, je pokazala trajno dobra udeležba. Tudi prvi Matični film tega tedna »Ljubezen, ki ubija« je ugajal.

V »Idealu« so igrali »Vesela Habsburžana«, nato pa dobro detektivsko dramo »Stuart Webb v pasti«. Webbs v Ljubljani ni še skoro celo leto ni bilo, zato je bil sedaj precej privlačen »Dvor« je imel najprej sentimentalno »Ljubezen grofice Nastase«, nato pa nemško delo »slabe kvalitete« »Logarjeva sreča«. Film sam bi bržčas propadel, ko ne bi bil na programu tudi vstavek s posnetki Stefice Vidačičeve. Ti so vzbudili precejšnjo radovednost, a potem razočarali, ker so pokazali le par brez pomembnih prizorov z bivanja »Fanameto« v tekmovalk v Budimpešti in na Dunaju.

Od jutri - nedelje dalje
edino pravi, originalni vefilm

GOLA ŽENA

kateri je znan po celem svetu tudi pod naslovom
PARIŠKA KURTIZANA.

Ponos filmske produkcije, posebno še, ker ima vloga Pariške kurtizane
znani ženski vampir iz filma „Pratermizzi“

NITA NALDI

Film izredne privlačnosti, zanimiv vsled bogate erotične vsebine, izbor-
nih posnetkov in napeto zanimivih prizorov.

Predstave jutri dop. ob 1/2 11., pop. ob 3., 1/2 5., 6., 1/2 8. in 9. uri.

Kino Ideal.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 12. marca 1927.

— **Iz državne službe.** Iz Celja je preme-
ščen k srečji upravi finančne kontrole v
Zagreb inspektor finančne kontrole Ale-
ksander Labaš. Pri oblastnem inspekto-
ratu finančne kontrole v Ljubljani je imen-
ovan za inspektorja dosedanj podinspek-
tor finančne kontrole v Kranju Ivan
Kosti.

— **Od taks je oproščeno** Društvo držav-
nih računskih uradnikov za Slovenijo s se-
dežem v Ljubljani.

— **Oddelek pravosodnega ministrstva** v
Zagreb se ukinje. V pravosodnem minist-
stvu je izdelan pravilnik o ukinitvi oddelka
pravosodnega ministrstva v Zagreb in o
prenosu njegovih funkcij na ministrstvo,
odnosno na oblastne sodne inspektorje. Ta
oddelek bi moral biti ukinjen že leta 1923,
tako po likvidaciji pokrajinskih uprav.

— **Enotna obrtniška organizacija.** Do-
slej so organizirani obrtniki po pokrajinah
tako, da imajo srbski, hrvatski in slovenski
obrniki svoje posebne organizacije. Ker
pa te organizacije niso dovolj močne, da
bi mogle ščititi interese obrtniškega stanu,
je pokrenila Obrtna zveza za Slovenijo ak-
cijo, da se ustanovi enotna obrtniška orga-
nizacija. Prvi korak k temu končnemu cilju
bi bila ustanovitev centralne zveze vseh
obrnitiških organizacij.

— **Konzulat CSR v Ljubljani** pozivlja
tem potom vse češkoslovaške državljane
rojstnih letnikov 1905, 1906 in 1907, da se,
ako tega še niso storili, bodisi pisмено ali
ustmeno pri njem zglase v svrhu vpisa v
naborno evidenco. Datum naborov, ki se
bodo vršili pri čsl. konzulatu v Ljubljani za-
četkom meseca aprila, bo pravočasno raz-
glašen potom raznih časopisov in posebnih
pozivnic. Istotako se imajo zglašiti tudi oni
starejši letniki, ki svoji naborni obveznosti
do sedaj niso zadostili.

— **Stanje gripe v državi.** V tednu od 22.
do 28. februarja je bilo v celih državah prijav-
ljenih 42.186 novih obolelih na gripi, 299
smrtnih, slučajev, ozdravilo pa je 44.106
oseb. Dne 28. februarja je torej po podat-
kih ministrstva za narodno zdravje bole-
halo v vsej državi 50.900 oseb. Gripa stal-
no pada v vseh oblastih, kjer je pred 3 ali
5 tedni razsajala v širokem obsegu. Val
epidemije se je prenesel na jug in jugo-
vzhod ter se je število bolnikov povečalo
v nekaterih oblastih Bosne, Srbije in Južne
Srbije (tužlanska, vranjska, skopljska in
nekateri druge oblasti).

— **Zadnjič opozarjamo naročnike** in čit-
atelje, da pride te dni v promet ona šte-
vilka »Slovenskega Naroda«, s katero bo
združena marčeva jubilejna nagrada v
znesku 1000 Din. Shranjujte zato »Sloven-
ski Narod« vedno vsaj za tri dni nazaj, da
morda ne zavrete ravno izvoda, ki vam
lahko prinese tisočak. Kako je ta izvod
označen, bomo pravočasno objavili.

— **Demonstracije zagrebških medicincev**
proti svojem profesorju. Včeraj popoldne
so medicinci zagrebške univerze priredili
protestno zborovanje proti prof. dr. Mikuli-
čiču. Govorniki so očitali nacionalne, kul-
turne, stanovske in osebne žalitve, ki jih
je zadnje čase zagrešil dr. Mikuličič. Izro-
čili so dekanu resolucijo, s katero zahtev-
ajo odstop dr. Mikuličiča. Nato so se
zbrali v predavalnici ter dr. Mikuličiču z
živžganjem in vpitjem preprečili predava-
nje.

— **Škofja Loka.** Na dan sv. Jederti dne
17. marca se vrši v Škofji Loki vsakoletni
pomladanski sejem. Kmetje, priletnice svoje
živino! Kupci se opozarjajo na semensko
žito in krompir. Sadjarje bodo imeli pri-
liko izbirati najlepša in najboljša dreves-
ca. Vabite se kupci in mesarji.

— **Občni zbor Gremila trgovcev v No-
vem mestu** se vrši dne 20. marca ob 13. v
zborovalnici mestnega magistrata v Novem
mestu. Udeležba obnega zbora je za vsa-
kega člana obvezna. 262n

— **Podporno društvo slepih v Ljubljani**
si je pri svoji ustanovitvi l. 1920 nadele na-
logo vestransko podpirati svoje člane
slepe s tem, da jih podpira denarno, naj-
večje potom brezobrestnih posojil slepih obr-
tnikom, dalje pa deli svojim članom denar-
ne podpore, kakor tudi obleke in perilo.
Da moremo nadaljevati z delovanjem, se
moramo obračati na človekoljubje, da nam
pomagajo udeleževati se težko nalogo.
Zahvaljujemo se vsem dobrotnikom, ki so
nam dosedaj pomagali pri našem delu in
vkljudno prosimo vse one, ki imajo našo
položnico št. 14.066, naj jo porabijo nam
v korist, da tako lažje delujemo in podpi-
ramo naše sotrpine tudi odslej.

— **Smrtna kosa.** Včeraj popoldne je
umrl v Celju vozovni nadziralatelj državnih
železnih v pokoji in hišni posestnik gospod
Alojz Čančer. Pokojni si je pridobil te-
kom dolgoletnega službovanja pri železnici

mного iskrenih prijateljev, ki so mu ostali
zvesti tudi v zasluženem pokoji. Bil je
vzor vestnega in marljivega uslužbenca.
Pogreb bo jutri v nedeljo ob štiri popoldne
na okoliško pokopališče v Celju. Blag mu
spomin! Žalostno naše iskreno sožalje!

— **Obsedel parnik.** Na poti iz Dalmacije
proti Sušaku je v veliki megli parnik »Var-
dar« zabredel v plitvino in obsedel. Iz Su-
šaka so poslali v pomoč parnik »Slovenec«,
v katerega so se potniki preselili in se vsi
do zadnjega spasil.

— **Bankrotiran trgovec obtožen radi po-
skušene umora.** V Subotici vzbuja ogrom-
no senzacijo razprava proti Gorgiju Racu,
ki je lani prostovoljno povzročil konkurz
svojega paromlina v Bački Topoli ter 20.
oktobra s pet revolverskimi strelci težko ra-
nil subotškega odvetnika dr. Dimitrijeviča.
Pozvanih je 25 prič, razprava bo trajala 4
dni.

— **Društvo državnih nameščencev** in
upokojevcv ima v nedeljo dne 13. t. m.
ob pol 11. v mali dvorani Narodnega doma
v Celju informativni sestanek. Poročal bo
predsednik in obenem član Zveze državnih
nameščencev za Slovenijo v Ljubljani g.
prof. Slavko Raič o gibanju in delovanju
v uradniških društvih.

— **Važno obvestilo lovcev in trgovcem**
s kožami divjih živali. Dne 21. marca t. l.
se vrši na prostoru Ljubljanskega velesejma
IV. sejem za kože divjih živali. Pretečeni
sejem je dokazal, da se samo tu doseže res
prave cene, ki odgovarjajo svetovnim. Ko-
že vsake vrste in vsake množine naj se
dopušljejo na velesejem, oddelek »Divja
koža«, vsaj do 20. t. m.

— **Pri nakupu testenin zahtevajte** ved-
no in povsod samo »PEKATELE«, ki pre-
kašajo po okusu in kakovosti vse druge.

— **Proti telesnemu zaprtju in hemero-
idom,** motenju želodca in črevesa, oteklosti
jeter in vranice, bolečinam v križu in hrbtu
je izborno sredstvo prirodna grenčica
»Franz - Josef« vsak dan večkrat zaužita.
Zdravniške preizkušnje pri obolenostih
spodnjih delov telesa so dognale, da učin-
kuje voda Franz - Josef zanesljivo raz-
krajajoče in vedno voljno odvajajoče. Do-
biva se po lekarnah, drogerijah in speceri-
skih trgovinah. 14L

Iz Ljubljane

— **Iz Francoski koncert v Ljubljani.**
Francoski institut v Ljubljani se je odločil
podpreti akcijo za postavitev spomenika
kralju Petru Osvoboditelju. V ta namen
priredi 2. aprila v Unionski dvorani koncert,
čigar čisti dobiček je namenjen fondu za
postavitev spomenika. Tukajšnji francoski
konzulat se bo obrnil tudi na francoskega
poslanika v Beogradu s prošnjo, naj bi se
poslanik osebno udeležil koncerta. S tem ho-
če Francozi pokazati svoje simpatije in
hvaležnost do blagopokojnega kralja Petra.
Pozivamo vsa naša kulturna in narodna
društva, da slede vzgledu Francozov in s
prireditvami podpro akcijo za postavitev
spomenika, ker je njen uspeh odvisen v
prvi vrsti od odziva v naši javnosti.

— **Iz naše lepoto konkurence** smo
prejeli včeraj v zadnjem hipu še toliko šte-
vilno glasovnic, da nam jih je bilo nemogoče
tako sortirati, zlasti ker so nekatere izpol-
njene zelo površno in slabo čitljivo. Število
onih dam, ki jih razni Ljubljancje sma-
trajo za najlepše ali najpopulárnejše, bo go-
tovo presegalo 150, tako da »skrutinja« ne
bo lahka stvar. Ker smo vrh tega obvezani,
da omogočimo kontrolo in sodelovanje pri
izirji onim ljubljanskim tvežkam, ki so tako
ljubeznivo podprle tekmovalce s svojimi le-
piimi darili, nam ni mogoče objaviti rezul-
tata že danes. Storiili bomo to tekmo pri-
hodnjega tedna, vse neustrepe glasovalke in
morda še bolj neustrepe prostovoljne in ne-
prostovoljne kandidatkinje pa prosimo malo
potrpežljivosti.

— **Iz Iseljavanja v Kanado.** Na glavnem
kolodvoru je bilo zadnje dni opaziti ne-
običajno vrvenje, zlasti pri monakovskem
brzovlaku, ki vozi preko Jesenice. Mladi,
kreпки in zdravi mladeniči z velikimi kov-
čekami so stopali po peronu ter hoteli v kupe-
je III. razreda. Vse je napotjevala edina
ženska, da čimprej dospo zdravi v zaželjeno
Kanado, kjer si bodo s trdim delom po goz-
dih in poljih mogli prislužiti večje svote.
Iz naših krajev jih je odšlo 22, dva pa sta
bila v Ljubljani zavržena radi srčne hibe.
V Kanado odhaja res cvet našega naroda.
Drugi iseljenci so se rekrutirali iz vojvo-
dinskih Švabov in slavonskih Hrvatov. V
teh dneh se je peljalo skozi Ljubljano nad
200 kanadskih iseljencev. Za nje sta bila
pripravljena dva velika Pullmanova vago-
na. Večina iseljencev potuje na Anverzo,
nekaj pa na Havre.

— **Iz Pogreb najstarejše Ljubljankinje.**
Izpred hiše žalesti v Gosposki ulici št. 6,
last Glasbene Matice, so včeraj popoldne
spremili sorodniki in znanci nastarejšo
Ljubljankinjo Hedviko Finz k večnemu
počitku. Med drugimi sta se pogreba ude-
ležila primarij dr. Vinko Gregorič in sodni
nadsvetnik v pok. Hauffen.

— **Iz Ruska Matice.** V nedeljo 27. t. m.
se bo ob 14. vršil v prostorih ruske aka-
demske menze (St. Peterska volajnica) red-
ni letni občni zbor z običajnim dnevnim
redom.

— **Iz Beethoven, IX. simfonija.** Opozarja-
mo, da se koncert, na katerem se izvaja
Beethovenova IX. simfonija pod vod-
stvom ravatelja Mrika Polića, ponovi z
istimi sodelovalci v polnem obsegu ponovi
danes, v soboto ob 20. uri v Unionski dvo-
rani. Predprodaja vstopnic v Matični knji-
žarni in na večer pred koncertno dvorano.

— **Iz Savez trezvene mladosti** ima svoj
redni sestanek danes v Akad. kolegiju. Po
kurzu seja ožjega odbora.

— **Iz Krasota zimskega sveta.** Opozarja-
mo ponovno na nedeljski predstavi ZKD.
Predvajal se bo izredno lep film, ki kaže
v prekrasnih slikah sportno življenje na ti-
rolsko-bavarski ueli ter izlet smučarjev na
najvišjo goro Nemčije, na Zugspitze. Po-
leg tega se predvaja tudi pravljica o »Zlati
predici«. Predstave za širše občinstvo se
vrše jutri ob 9.30 in 11. popoldne. Pripero-
čamo vsem, ki si hočejo ta izredno lep film
ogledati, da si nabavijo vstopnice že danes
v predprodaji pri blagajni Kina Matice.

— **Iz Pomočniki preizkušnja za šivilje**
se je vršila v sredo 9. t. m. v šoli na Pru-
lah. Načelnik krojaške zadruge g. Krsnič je
podravlil udeležence z lepim nagovorom.
Potem so prihajala dekleta po pet in pet
pred komisijo. — Iz šolskih predmetov je
izpraševal šolski upravitelj g. Škulj. — V
ocenjevalni komisiji pa so bile zastopane
lastnice modnih salonov, strokovnjakinje:
ga. Palme, gđ. Šega ter zastopnica pomoč-
nic gđ. Bitenčeva. — Iz šolskih predme-
tov kandidiranje niso baš pohvalno odgo-
varjale. Bolje so se odrezala dekleta s svo-
jimi mojstrskimi komadi. Vajenke so predo-
ložile komisiji v oceno 14 plaščnih oblek,
5 plaščev, 8 celotnih oblek, 2 svileni pro-
menadi ter 1 plesno obleko. — Izmed 30 va-
jenk je napravilo svoje mojstrske komade
23 vajenk s prav dobrim, 7 vajenk pa z do-
brim uspehom. — Ocenjevalke so se izra-
zile o izdelavi oblek zelo pohvalno ter ugo-
tovile velik napredek z ozirom na prejšnja
leta. — Od perline stroke sta bili zastopani
le 2 vajenki, ki sta predložile dve lepo iz-
delani kombinaciji iz finega šifona, okrašeni
s čipkami in vložki.

— **Iz Československá obec v Lublani.** —
V nedeljo dne 13. března o půl páté odpo-
ldne na loutkovou scéně na Taboru veselohra:
»Kaspárek dvorním lékařem«. — Přijďte a
přivďte své děti. — Předposlední před-
stavení. 266-n

— **Iz Tedenske dohajajo krasne pomlad-
ske bluze.** M. Kristofič-Bučar, Stari trg 9.
29-L

— **Iz Kamniški izletniški vlak.** V nedeljo
13. t. m. vozi izletniški vlak Kamnik-Lju-
bljana glavni kolodvor z odhodom iz Kam-
nika ob 20.28, prihod v Ljubljano ob 21.40.

— **Iz Dobrovolci!** Redni letni občni zbor
danes ob pol 8. zvečer v »Ljubljanskem
dvorcu«. Važno! — Odbor.

— **DANES ZVEČER OB 8. URI**
V RESTAVRACIJI »LJUBLJANSKI DVOR«
KONCERT
SALONSKA ORKESTRA. VSTOP PROST
SPECIALITETA MORSKIH RIB
V vinski kleti mrala in gorka jedila po
znano znanih cenah.
Vsak dan odprto do 1. ure ponoči.

— **Iz Na Taboru** se vrši danes v soboto
Bajželjev večer ob 20. — Jutri ob 3. po-
poldne je čajanka za mladino Sokola I. s
primernim sporedom. Vhod za obe priredit-
vi od severne strani. Vabimo Sokolstvo in
stare mladinel! — Odbor.

— **Iz Klub Primorsk** poziva vse svoje čla-
nice, da se udeležijo v ponedeljek 14. t. m.
koncerta naše sorojakinje, pianistke gđ.
Jadvige Poženel.

— **Iz Plesno zabavo** priredi danes v Na-
rodnem domu društvo računskih in blagaj-
niških uradnikov. Na sporedu so poleg
modernih tudi stari plesi. Posebno zanimaj-
nje vzbujajo bogati srečolovi. Po vabljivih
vpeljavni gosti dobrodošli. Vstopnina 10 Din.
Začetek točno ob 20. 267-n

— **Iz Za tombolo društva skrb za mladino**
v Ljubljani, ki se vrši dne 3/4. so tablice
po 2 Din v vseh trafikah v predprodaji.
Za 2 Din lahko dobite kompletno spalnico,
šivalni stroj, moško kolo in druge razne
lepe stvari. Lepe dragocene praktične do-
bičke si gotovo vsakdo želi zato kupite
vsaj eno tablico in polskusite svojo srečo. 264-n

— **Iz V društvo »Soča«** odpade danes
zvečer predavanje radi simfoničnega kon-
certa. Zato pa se vrši prihodnje predava-
nje v petek 18. tm. tj. na predvečer Jože-
tov. Ta večer bo predaval g. dr. Stanko
Rap o novi in interesantni temi t. »Zgodov-
nina zrakoplovstva od prvih početkov do
danasnjega dne s skopičnimi slikami«.

— **Iz Poškodovanje tuje lastnine.** Mladi
pomočniki so veseljačili po Šiški in so
končno prišli do Zgornjo Šiško do Bur-
gerjeve gostilne. Ker jim niso ob poznih uri
hoteli odpreti, so razbili osem okenskih
šip in napravili za 300 Din škodo. Mlade
žlikovce, ki so jim na sledu, bodo zaprli in
pošteno kaznovali. Znano je namreč ime
mecnca, ki je dalj za vno. Isti pomočniki
so se nato spravili na hišo železničarja
Matevža Šuštarja ter tudi tam razbili eno
šipo. — Upravnik pokopališča pri sv. Kri-
štofu Fran Rižnik je policiji naznanil, da
so neznani zlobožni in vandali poškodovali
spomenike in pobili dve šipi pri mrtvašni-
ci. Metali so kamenje v mrtvašnico, kjer je
ležal neki ponesrečenec.

— **Zaplenjene steklenice.** Organi pristojnih
kontrolnih oblasti so te dni izvršili po raz-
nih ljubljanskih gostilnah revizijo cemen-
tiranih literkih in drugih steklenic. Po go-
stilah so v rabi namreč steklenice, ki so
preizkušene cementirane. Zaplenili so ogrom-
no množino premalo cementiranih stekle-
nic, samo v neki gostilni nad 50 kornadov.

— **Iz Drobna policijska kronika.** Lov za
berači je bil včeraj v petek toliko uspešen,
da so zaprli dva delomrzneža, ki sta iz-
vežbana v poklicnem beračenju. Neki Ja-
nez je beračil v Ljubljanski kreditni banki,
svoj priberačni denar je spremenil v pla-
jačo ter je bil tako radi pijanosti odpeljan
v hladni policijski zapor. Zagrebčan G. S.
je bil snoči v Škofovo kleti. Na stranišču
te kleti je ugriznil nekega Ljubljancina v
ustnice. Bil je aretiran, a danes zopet izpu-
ščen. — Prijavljene so tri tatvine, ena večja,
dve manjši. Posesnici Emiliji Zajec v
Šiški je tat odnesel bakrenast žleb, vreden
500 Din. Iz Pongratzovega skladišča na
Poljanskem nasipu je tat izmaknil pločevni-
nast, 100 Din vreden žleb. O večji tatvini
gotovine poročamo na drugem mestu. Pri-
javljena je velika goljufija. Noč je bila
kljub neprestanemu dežju vesela in razpo-
sajena. V neki gostilni je bil izgrej, ki sta
ga izzvala dva mlada lokalna politika. Pet
mladih ponočnjakov bo plačalo denarne
kazni radi kaljenja nočnega miru in 6 vo-
zotajev bo povabljenih na odgovor k poli-
cijskemu komisariju.

— **Nogavice,** vezene in iz žepne robece
kupite najceneje v trgovini Osvald Dobeic,
Ljubljana, Pred škofijo 15 in Sv. Jakoba
trg 9. 40/L

— **Iz Veliko izbiro raznega perila in bluz**
priporoča Ign. Zaržl, Sv. Petra cesta. 38-L

— **Iz Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«.**
V nedeljo, dne 13. t. m. ob desetih popoldne
važna odborova seja. — Predsednik.

— **Iz Zlatnik** je našla v Gazela milu An-
ca Hrovat. Milo je kupila v trgovini M.
Robas, Vidovdanska cesta 24. 623-n

— **POZOR**
Jutri v nedeljo
Vražji otok
največji in najboljši de-
tektivski senzacionalni
in pustolovski vefilm.
Preskrbite si vstopnice
v predprodaji!

— **ELITNI KINO MATICA**

— **Iz Celja**

— **c Ljudsko vseučilišče.** Zadnje pred-
vanje je oskrbel g. prof. dr. Roman Sav-
nik. Predaval je o Jovanu Cvijiču, njega
veličini in pomenu. Orisal je istega ne le
kot predstavnika domače geografske vede,
temveč tudi kot vzor moza narodnjaka,
politika, v prvi vrsti pa kot človeka v prav-
nem pomenu besede. Do Cvijičevih časov
smo bili kaj borni na dobrih zemljepisih o
naši državi. Predavatelj je poslušalcem po-
ljudno razlagal Cvijičevno delovanje na po-
ljiu kartografije. Po svetovni vojni je mnogo
delal pri določitvi mej naše države. Poslu-
šalci so pozorno sledili izvajanjem pred-
vateja, razne skopične slike so pa oživ-
ljale govorno besedo, tako da je bil res
lep užitek.

— **c Protestni zbor** proti razpustu mest-
nega občinskega sveta in ukinitvi mestne
avtonomije se je vršil sinoči v mali dvo-
rani Celjskega doma. Prireditel sta istega
SDS in NSS. Bil je množično obiskan
od somišljenikov, ki so burno protestirali
proti temu, da pešiča ljudi, ki se je zve-
zala z nemškutarijo, terorizira večina na-
prednega volivstva ter tako tudi gospodar-
sko škoduje mestnemu prebivalstvu. Go-
vorniki so orisali delovanje delovne večine
v mestnem občinskem svetu, ki je stremelo
vedno za tem, da se ustvari za mestno
prebivalstvo kaj koristnega, dočim se je
opozicija odlikovala vedno samo z razdira-
njem. Pri prihodnjih volitvah bodo napre-
dni volilci storili vse, da taki ljudje ne bo-
do več prišli v mestno posvetovalnico. Shod
je lepo in mirno potekel ter se je glasno
izrekel proti ukinitvi mestne avtonomije.
Obsojamo delo strank, ki so se znašle sa-
mo zato, da razdro to, kar so ljudje našega
mišljenja ustvarili.

— **c Mestno gledališče.** V torek 15. t. m.
gostuje ljubljanska drama s komedijama
»Stalni gost« in »Boulevard«. Med dru-
gim nastopita ga. Nablocka in gospod
Levar.

— **c Planinski sejem.** Opozarjamo na pri-
reditve, ki se bo vršila danes v vseh
prostorih Celjskega doma. Ista bo zelo
prijetna in zabavna.

— **c Nočno lekarniško službo** opravlja ta
teden lekarna »Pri Orlu« na Glavnem trgu.

— **Iz Maribora**

— **m Nov sneg na Pohorju.** Na Pohorju je
zapadel zadnje dni mestoma do 1 m na de-
belo svež sneg, ki bo prav dobrodošel smu-
čarjem. Kakor poročajo iz obeh koč, je
smuka prav dobra in tudi vreme ugodnejše
kakor pa v dolini. Smučarji, ki hočejo iz-
rabiti še zadnje zimске dneve, so se že
odpravili k mariborski koči, kjer dobe v
nedeljo še nove tovariše iz Zagreba.

— **m Občni zbor Društva stanovaniških**
najemnikov v Mariboru se vrši v nedeljo
dne 20. marca ob 9.30 v Ožbovni dvorani.
Zanimanje za društvo v zadnjem času sprič-
o predstojace ukinitve stanovaniške za-
ščite zelo narašča. Občni zbor se bo bavil
tudi z vprašanjem zaščite pred grozečo de-
loščacijo, ki preti mnogim najemnikom s 1.
novembrom. Vstop k zborovanju bo dovo-
ljen le proti članski izkaznici.

— **m Tonemo!** Pomladansko deževje nam
je zlasti v predmestjih prineslo zopet staro
nadlogo — blato. Nekatere ulice in ceste
so take, da moras do gležnjev gaziti blato,
če si prisiljen, da se jih poslužuješ. Poseb-
no v slabem stanju je dovozna cesta na
koroški kolodvor, pa tudi Koroška cesta v
gornjem delu od Vodnikovega trga naprej
bi bila potrebna temeljitega popravila.
Mestna občina je lansko jesen uredila več
manj prometnih cest v sredini mesta. Zato
sedaj prebivalci v predmestjih trdno pričau-
kujemo, da se bo na spomlad usmilila tudi
nas.

— **m Občni zbor Slovenskega trgovskega**
društva se vrši dne 25. marca v Narodnem
domu.

— **m Pojemanje število nalezljivih bolezn.** V
zadnjem tednu je število nalezljivih bolezn.
v Mariboru znatno padlo. Najhujše raz-
saja gripa, pa tudi škrlatinka je zelo raz-
širjena. Na šolah je pouk zopet odprt, ven-
dar pa kažejo razredi še vedno velike
vzeli. Upati je, da bodo nalezljive bolezni
z nastopom toplega vremena popolnoma
pojenale. Bolnica pa je še vedno prenapol-
njena, ker je dotok bolnikov zlasti iz oko-
lice še vedno zelo velik.

— **m BURIDAN**

— **Po slovanskem svetu**
Kulturna politika ČSR

Českoslovaški prosvetni minister dr. Mi-
lan Hodža je imel te dni v prosvetnem od-
boru češkoslovaškega parlamenta večji go-
vor, v katerem se je dotaknil smernic češ-
koslovaške kulturne politike.

Govorec o kulturnih problemih Evro-
pe, je naglasil, da bi morala prej ne bilo
treba govoriti o kulturni politiki, toda ne-
znošne povojne psihološke razmere, ki so
zapustile na socialnem, političnem in kul-
turnem polju globoke sledove, silijo vse dr-
žave, da posvečajo kulturnim problemom
največjo pozornost.

V starih predvojnih državah, tako v Ru-
siji kakor v Nemčiji in Avstro-Ogrski, je bil
glavni cilj prosvetne politike, da se ves na-
rod privadi in priuči poslušnosti napram
vladajočemu razredu. Te politike se poslu-
žuje tudi današnji režim v Rusiji, ki je šel
do take skrajnosti, da cilj njegove prosvet-
ne politike ni le duševno suženjstvo in slepa
pokorščina, marveč uničenje tradicij in pre-
lom vseh stikov s preteklostjo.

Českoslovaška pa hoče dosledno svoji po-
litiki tudi v kulturnem življenju uveljaviti
demokracijo, kar pa seveda ne pomeni, da
hoče prekiniti vse zveze s preteklostjo. Vsek
progres je mogoč le tedaj, če se spustijo to,
kar je bilo. Sedanjost je dete preteklosti.
Res je, da tudi Českoslovaška odstranjuje
maršakaj, toda vedno le to, kar je škodljivo
njemim demokratičnim interesom, briše
sledove starega režima iz svoje kulturne struk-
ture, opušča pa pri tem dosedanje tradi-
cije. Českoslovaška hoče ustvariti pokole-
nje, ki ne bo imelo samo fizično, marveč
tudi moralno moč, da odbrži demokracijo.

Ona hoče napraviti iz svojih državljanov
ljudi, ki bodo močni, resnično ljubi, podjet-
ni, ki si bodo svesti, da tvorijo del velike
kollektive, to je naroda in države. To naj
bo srednja pot med individualizmom in ko-
lektivizmom, na eni strani svoboda, na dru-
gi strani red in disciplina. Slovanski značaj
je tak, da znači demokracija brez avtoritete
predhodno stanje kaosa.

Naravno je, da se narodna prosveta mo-
nja po svoji vsebini in metodi. Danes potre-
bujemo šole, ki upoštevajo nove prilike in
razmere. Naloga šole je danes mnogo večja
nego je bila kdaj poprej. In baš radi tega
se razpravlja o tem vprašanju in o šolski
reformi v vseh državah. Karakteristično je,
da ustvarja novi režim, ki se je uveljavil
v Rusiji, popolnoma nove osnove narodne
prosvete. To je dokaz, da mora vsak nov
režim, pa bilo kakršenkoli, posvečati veliko
skrb in pozornost bodoči generaciji. Če bi
tega ne bilo, bi moralo z eno generacijo

Moda

Promenade in sprehodi, najmodernejši pomladni sport

Ne manjka sportov... ne manjka pa tudi ne onih, ki vedo za vsako stvar svojo grenko sodbo ter vedo naravno tudi o vseh panogah sporta povedati, kar pristiži sporta sprejmejo z ogorčenjem, ravnodušni s pomislekom, nasprotniki sporta pa z navdušenjem. O tenisu pravijo, da povzroča razširjenje dlani, ploščate noge, nakremžen obraz. Jahanje razširi boke, kolesarjenje pokvari najmodernejši rekvizit današnje dame, nožice. Nad vsemi sporti visi mamljivi cilj: rekord. In stremenje za rekordi, pravijo, vveda v ženski obraz poteze odvratnega častihlepa.

Pod uplivom dežel, v katerih še navzlic moderni dobi splošnega sporta in ženskih poklicev vlada romantična, se je rodil v Evropi nov sport, ki

pa je pravzaprav tako star, kakor da-leč seže spomin naših starih mamic. To je sport sprehodov in izletov. Meščani se zopet sprehajajo. Promenirajo, izbero si čas, da pohitijo v naravo, da se razvedrijo v svitu solnca, kadar ga je kaj, ali pa tudi v megli in rahlem deževju. Dognano je in največje avtoritete povdarjajo, da sta svetloba in zrak najboljša pomlajevalna činitelja, ki se vobče ne dasta nadomestiti z nikakimi umetnimi sredstvi, razen tega pa sta najcenejša.

Moda je letos tudi za ta sport preskrbela vse potrebno. Prinaša krasno izbrto promenadnih oblek, ki so zračne, udobne in vseskozi okusne tudi v najrazličnejših kombinacijah. Pričujejoča dva modela sta samo dva zgledna vzorca iz bogate pariške garderobe.

Reformni poskusi v moški modi

V nasprotju z žensko modo je moška moda izredno konservativna. Spreminja se redko in še to le za malenkost. Ne nianse, tako da je ista obleka moderna tudi več let zaporedoma, ako je le iz dobrega blaga in spretno prikrita. Njeni glavni znaki so enostavnost, solidnost in harmoničnost; edini dekorativni moment v moško modo prinašata perilo in kravata, ki pa se tudi ne spreminjata tako kapriciozno kakor sestavine ženske obleke.

Zato ni čudno, da se od časa do časa vedno znova ponavljajo poskusi, tudi v moško modo zanesti več sprememb, več življenja. A dozdaj so se vsi taki radikalni eksperimenti še vedno izjalovili. Vidne pečate so vtisnili moderni moški obleki le svetovna vojna, ki je prinesla kratke hlače in mehke srajce, sport s svojim puloverjem, ki je postal danes splošno razširjeno oblačilo, in val demokratizma, ki je pometel še z zadnjimi ostanki prejšnjih stanovskih vplivov na moško obleko. Kljub temu se moška povojna obleka le malenkostno razlikuje od predvojnje.

Zagovorniki radikalne spremembe moške mode pripisujejo glavno krivdo za svoj uspeh neinteresanosti ženskega sveta. Ženske, pravijo, se za žensko modo zanimajo bolj kakor za vse drugo na svetu, za moško pa prav nič. In ne samo za moško modo, tudi za moško telesno lepoto nimajo pravega smisla. Zadostuje jim, da jim je moški po obrazu simpatičen, da je zdrav, močan, energičen, zgovoren in morda še inteligenten. Glavno pa je

za vse, koliko ima denarja ali koliko ga zasluži. Kako, jim je zopet precej vseeno.

Izmed predlogov za reformo moške mode sta v zadnjem času najvažnejša dva. Angleži menijo, naj bi ostal krog moške obleke v bistvu nespremenjen, a blago bi moralo biti lažje, finije in pred vsem bolj pestro. In res se na francoski revijeri že pojavljajo prvi izvidniki v belih, svetlomodrih, rdečkastih in kdove kakšnih oblekah. Ali se bodo uveljavili, pa je še veliko vprašanje.

Še bolj radikalen je predlog, ki izhaja iz Pariza in ki napoveduje boj tudi sedanemu kroju moške obleke. Zavzema se zlasti za odpravo dolgih hlač in zagovarja uvedbo tesnih dokolenk, kakoršne so nosili pred sto leti. Sklicuje se na to, da bi taka moda podčrta tudi lepoto moškega telesa in tako izdatno vplivala na to, da bi moški negl svojega telesa posvečali večjo pažnjo kakor danes. Barva obleke pa naj ostane še v bodoče decentna in harmonična.

Ker so si v Parizu že čisto brezuspešno prizadevali, da bi si izzupirali tudi diktaturo v moški modi, kakor jo imajo v ženski, je maloverjetno, da bi se ta najnovejši poskus posrečil. In to tem manj, ker so ti reformni predlogi tudi pri Parižanih samih naleteli na velik odpor. Za enkrat si torej moški mirno lahko nabavljajo obleke, ne da bi se jim bilo bati, da postanejo nemo derne, predno bodo zanošene.

Darujte za Školski Tabor!

Leopardi:

Pogovor mode s smrtjo

Moda: Gospa Smrt, gospa Smrt!
Smrt: Čakaj, da odbije tvoja ura, potem pa pridem, ne da bi me klicala.
Moda: Gospa Smrt, gospa Smrt!
Smrt: Hajdi k vragu! Saj pridem, kadar si me nisi želela ne boš.
Moda: Kaj pa, če bi bila nesmrtna?
Smrt: Nesmrtna? Že nad tisoč let je minilo, od kar ni na svetu več nesmrtnosti.
Moda: Govoriš kakor Petrarka in kakor da si italijanski lirik 19. stoletja.
Smrt: Priznam, da so mi všeč Petrarkovi stih, ker vidim v njih svojo zmago, v kolikor seveda oznanjajo mojo smrt. Toda prošim te, poberi se mi izpred oči.
Moda: Potrpi in ostani na ljubo sedmim poglavitnim grehom vsaj za hip in poglej me.
Smrt: Saj sem se te že dovolj nagledala.
Moda: In me ne poznaš?
Smrt: Morala bi vedeti, da imam slabe oči in da ne smem nositi očal, ker Angleži ne izdelujejo takih, ki bi

mi bili prav. Pa tudi če bi jih izdelovali, bi mi ne bilo pomagano, ker nimam nosu.
Moda: Torej naj bo, povem ti, da sem moda, tvoja sestra.
Smrt: Moja sestra?
Moda: Da, mar se ne spominjaš, da sva obe hčerki Minljivosti?
Smrt: Kako neki bi se spominjala, ko sem pa najhujša sovražnica spomina.
Moda: Jaz se pa dobro spominjam in vem, da sva obe na svetu zato, da mešava ljudem glave in izpreminjava vse posveto. Razlika med nama je samo ta, da greva k istemu cilju po raznih potih.
Smrt: Bodi tako prijazna in govori glasneje. Izgovarjaj besede razločneje, ako hočeš, da te bom razumela. Moj sluh je namreč prav tako slab kakor vid.
Moda: Že dobro. To sicer nasprotuje dostojnosti in opozoriti te moram, da v Franciji ne govore tako glasno, da bi se slišalo, toda ker sva sestri in lahko govoriva med seboj brez ovinkov, bova govorili glasno. Kot rečeno, naju silijo družabni običaji neprestano obnavljati svet. Razlika je samo ta, da

si se lotila ti že spočetka ljudi in krvi, jaz se pa zadovoljujem z bradami, lasmi, obleko, nakiti, palačami itd. Včasih se pa prilagodim tudi tebi. Prevzamem na pr. ušesa in nos, zataknem v luknjice razne priveske, uvajam med ljudmi običaj, nositi glavo enake obleke, kakor v Ameriki in Aziji, mrcvarim narode s tesno obitvijo oviranjem dilhanja žensk s stezniki, da jim stopijo oči na čelo, silim ljudi prenašati dan za dnem tisoče muk in neudobnosti, a tu pa tam se celo pripepi, da kdo iz ljubezni do mene umre.
Smrt: Dovolj! Ti že verjamem, da si moja sestra. Trdno sem prepričana o tem. Toda oprost, jaz ne morem tako dolgo stati, v glavi se mi vrtil in utegnili bi omedleli. Teci torej ob moji strani, samo pazi, da te ne raznese, kajti jaz tečem zelo hitro. Med tekom mi pa lahko poveš, kar ti teži srce.
Moda: Ako bi tekmovali med seboj v hitrosti, ve vem, kateri bi pripadla zmaga, kajti ti šepaš, mene pa tare nahuha. Hitva torej in pomeniva se spotoma o najinih prigodah.
Smrt: V božjem imenu. Ker si pa moja sestra, bi se spodobilo, da mi

Dva pariška modela pomla danskih družabnih oblek.

Rokavi

V Parizu imajo sedaj šivilje in modiste stalen praznik. Vsak dan se vrši v kakem večjem modnem salonu revija spomladanskih kolekcij. Na modnih razstavah se zbira običajno visoka pariška družba, ki ogleduje, presoja in kupuje razstavljene vzorce. Vsak salon skuša ustvariti svoj tip pomladanskih oblek. Često se vzorci raznih salonov med seboj bistveno razlikujejo in zato je odvisno od okusa pariških igral in odličnih dam, kaj se bo nosilo. Modne revije se vrše v razkošnih salonih, kjer igra prvovrsten orkester, tako da bi človek mislil, da je v gledališču. Dvigne se zastor in pred odlično družbo defilirajo prikupljive manekenke. Pri tem dobi gledalec o toaletah samo celotni vtis kroja in barv, dočim malenkosti ne opazi, ker se vrši revija zelo hitro.

Posebnost letošnje pomladne in poletne mode je, da posveča izredno veliko pažnjo rokavom, ki so bili v zadnjih sezonah potisnjeni precej v ozadje. Rokavi so zavzeli v letošnji modi veliko mesto in so sedaj najzanimivejši del novih vzorcev.

Na preprostem črnem vzorcu so rokavi običajno široki in imajo okrog zapestja nabrane našive iz blaga žive barve ali iz belih čipk. Enake okraske vidimo tudi na ovratniku in na telovniku. Često so rokavi pošiti z gumbi. Ako so tesni, imajo gumbe od zapestja do komolcev. Na nekaterih vzorcih vidimo tudi takozvane pagodne rokave, ki se zgoraj tesno prijemljejo rame, spodaj se pa razširijo in končajo s širokim našivom. Nekateri rokavi imajo spodaj tudi balončke, ki so lahko zelo majhni ali pa tudi veliki. Majhni so navadno iz krepčastine enake ali nekoliko drugačne barve, veliki pa večinoma iz čipk. Po okraskih odgovarjajo ti balončki obleki.

Veliko vlogo igrajo letos plisirani rokavi in rokavi s kratkimi resami, prišiti na prednji strani spodnjega dela rokava. Bajne učinkujejo zelo elegantno in pikantno. Pri finjših oblekah so rokavi včasih docela iz čipk, imitiranih biserov ali zlatih in srebrnih nitk.

Da se bodo pomladi dolgi rokavi nosili splošno, je umavno, saj je bilo tako že dozdaj. Ali se bodo res uveljavili tudi v vročem poletju, pa je bolj dvomljivo, saj so jih poskušali že parkrat diktirati, a ni šlo. Vedno so jih še izpodrinili kratki rokavi in treba bo še počakati, ali ne bo tudi letos tako.

BURIDAN

Negovanje kratkih las

Nekatere dame pravijo, da nosijo pristrizene lase iz komodnosti. Vsakih štirinajst dni enkrat gredo k frizerju, sicer se zadovoljijo s tem, da potegnajo vsak dan v naglici parkrat s krtačo po laseh. To pa je povsem napačno. Takšna dama se ne sme čuditi, da ne učinkuje njena, sicer moderno pristrizena glava, nikakor estetično in da njena frizura noče pa noče harmonirati z obrazom.

Torej nikakor ne manj od dolgih, ampak celo mnogo temeljiteje je treba negovati kratke lase; kajti ti obračajo nehoti večjo pozornost nase in se tudi hitreje naprašijo kakor v kito spleteni lasje.

Kratke lase je treba dvakrat na dan dobro skrtati. Blagodejno vpliva na kožo, ako krtačimo lase proti njihovi običajni legi. Kadar se lasje razčesavajo, naj bo postavljen glavnik pravokotno nanje. Boljši za lase je roženi glavnik nego iz celuloide ali galalita.

Kadar odložimo klobuk, se ne počesmo samo iz nečimernosti, tudi iz higijenične stališča je potrebno, da stlačene lase z glavnikom zrahljamo in prezračimo. Sploh je tesno moderno pokrivalo jako škodljivo lasem, ker jim zabranjuje zrak in svetlobo. Darje, z redkimi in tankimi lasmi, naj bodo poleti kolikor mogoče gologlave. Preveč solnca pa seveda tudi ni dobro.

Nekateri trdijo, da je pogosto izpiranje lasem škodljivo, kar pa ni res. Enkrat na teden se morajo umiti lasje s šamponom in z vodo. Pač pa jih je treba dobro izprati. Voda ne sme biti pretopla, da se potem lasje ne lomijo. Kadar se je koža na glavi posušila, se vrbilje vanjo jajčni rumenjaki. Svitli lasje pa se najbolje izperejo z močnim kameličnim čajem, ki je boljši in cenejši kot razni kemični izdelki.

NOGAVICE

TRAJE 10 ALI 15

znamko in žigom

KLJUČ

najboljše, najtrpežnejše, zato najcenejše

Gotovo lahko lase dokaj dobro poravnamo ali obledimo z umetnimi sredstvi, vendar vsaka razsodna dama dobro ve, da je najokusnejša skrbno negovana naravna barva las.

W. M.

Veseli koticček

Smola.

»Ti, Elza, zunaj stoji dr. Bohač. Dozdeva se mi, da misli prositi za tvojo roko.«

»O, to je pa smola. Pravkar je odšla mama z mojim umetnim zobovjem v mesto.«

Simulant.

V vojaški bolnici: Zdravnik pri jutranji viziti: »No, ali je oni, ki so ga včeraj pripeljali, o polnoči umrl, kakor sem včeraj napovedal?«

»Ne, gospod zdravnik. Še živi!«

»Tako? To je pa gotovo zopet kak simulant.«

Očetov parum.

Gospa Bolehnovič je čutila, da jo popada gripa. Da bi se je obranila, je poskusila s priporočljivim sredstvom. Vzela je možovo steklenico s konjakom in si privoščila pošten požirek. Njena štiriletna hčerka jo je opazovala, nato pa vsa začudena vzkliknila: »Ali mamica, ti si vendar pila očetov parum!«

Nemogoče.

»S tako umazanim ovratnikom vendar ne moreš med ljudi. Pa bi ga vsaj obrnil!«

»Kako pa si ti to predstavljaš? Saj moj ovratnik nima treh strani!«

Bojalsjivec.

»Draga gospodična, že mesece sem se pripravljam, da bi vas nekaj vprašal...«

»Jutri teden dni se lahko vrši poroka. Mama in jaz sva se že domenili in vse pripravili...«

Kino.

»Ali ste vi tudi prijatelj kina?«

»Ne, ravno nasprotno. Sovražim ga kot ne vem, kaj. Pomislite, kaj se mi je v kinu zadnjič pripetilo: Šel sem s svojo prijateljico v kino. Poleg mene sedi nek debeluška s svojim kavalirjem. V temi sem se zmotil in stisnil mesto svoji prijateljici oni sosedni roko. Njen kavalir je to zapazil in mi prismlolil krepko zaušnico.«

»No, to je pa res neprijetna smola.«

»A, to še ni bilo nič! Najhujše se le pride. Ko je zaplamenela luč, sem spoznal v dami, za katero se je ta gospod potegnil, svojo lastno — ženo. Kako je bilo potem doma, si lahko mislite in boste torej tudi razumeli, zakaj nisem prijatelj kina.«

Čudno.

Jaka Pacek ni bil prijatelj vode. Umil se je še, toda h kopanju bi ga za nič ne spravil. Ko pa se je nameraval poročiti, ga je budoča boljša polovica le pregovorila, da se je šel kopat. Odlasal pa je do zadnjega. Še le par ur pred poroko se je spravil tja na Miklošičevo cesto. Vse kabine pa so bile zasedene. »Malo boste morali počakati,« ga pomiri sluga.

»Glej, glej, kdo bi si mislil,« je med čakanjem modroval Jaka, »da se jih danes toliko ženi!«

Ve, kaj treba.

»No, mali, ali veš, kaj moraš reči, če ti dam 25 para?«

»O, to že vem, toda jaz sem predobro vzgojen, da bi vam to na glas povedal...«

Obupane ženske

Trije poskušeni samomori.

V Splitu je skočila v morje 56-letna vdova Ivka Luličeva. Stražniki, ki so prihiteli na pomoč, so jo nezvestno potegnili iz vode. Ko se je starka zopet zavedla, je izpovedala, da jo je v smrt gnala strašna beda. Nima od ničesar živeti, razun tega pa ji bolega sin.

— Tokrat ste me rešili, drugi me ne boste. Danes ali jutri bom morala končati svoje trpljenje...

Zadržali so jo v bolnici.

Istočasno poročajo iz Sušaka, da se je radi strašne bede hotela obesiti 77-letna vdova Barbara Lušičeva. Preskrbovala je dva vnuka. Beračila je od hiše do hiše, dočim jo je gospodar iz sočutja vzdrževal na stanovanju. Že pred letom se je skušala obesiti, pa se odtrgala vrv.

Isti večer so na Sušaku imeli še en poskus samomora. Neznana ženska starejših let se je vrgla v mrtvi kanal, od koder pa so jo takoj rešili. Na vsa vprašanja ni marala dati nikakega odgovora, marveč se premočena in molčeča odpravila dalje, kakor nema sfinča.

letje kot stoletje smrti. Saj je znano, da ti v starih časih razun jarkov in jam, kamor si ponoči metala kosti, nisi imela nobenega zavetišča, sedaj pa razpolagala s prostornimi deželami. V starih časih so te ljudje sovražili, sedaj te pa z mojim posredovanjem vsi bvalijo, dajejo ti prednost pred življenjem in povzdigujejo k tebi oči, ker si jim edina nada. In ko sem spoznala, da bi radi postali mnogi ljudje nesmrtni, sem jim stopila na prste ter enkrat za vselej preprečila skomine po nesmrtnosti. Ljudje namreč radi govore o nesmrtnosti tudi tam, kjer je v resnici ni in kjer žive pokolniki v spominu živih samo nekaj dni. Nesmrtnosti ne dovolim niti onim, ki jo v resnici zaslužijo. Kdor umre, mora takoj pod zemljo. Vse to sem storila iz ljubezni do tebe, hoteč uvrstiti tvoje kraljestvo na zemlji. Zato se mi zdi, da morava v bodoče skleniti prijateljstvo in delovati v obojestranskem interesu skupno. Čaka naju še mnogo naporega dela, predno bo človeško popolnoma v najini oblasti, toda z združenimi očmi lahko mirno gledava v bodočnost.

Smrt: Prav imaš, storiva tako!

To in ono Največja nesreča vseh časov

Strahote potresne katastrofe na Japonskem. — Potresi, snežni viharji, požari, glad.

Po uradnih poročilih in podatkih, ki jih zbirajo japonske oblasti, je bila zadnja potresna katastrofa mnogo hujša kot se je prvotno mislilo. Celotne slike razjedanja še ni mogoče podati, vendar je pa že iz dosedanjih poročil razvidno, da je zadela Japonsko ena največjih elementarnih nesreč, kar jih pomni zgodovina. Doslej so oblasti zbrale točne podatke samo o pokrajini Tango, kjer je zahteval potres 1699 človeških žrtev. Porušenihi je bilo 4548 hiš. Prizadeti kraji nudijo sliko strašnega razjedanja in nepopisne bede. Prebivalstvo je ostalo brez krova in hrane, tako da nihče ne ve, kako bo preživel jutrišnji dan. Beda in trpljenje nesrečnih žrtev je tem večja, ker je začelo v sredo na Japonskem deževati. Nalivom je sledil vihar in kmalu je začelo snežiti. V nekaterih krajih je zapadlo en meter snega. Tako morajo ljudje v mokrem snegu kampirati na prostem.

Zemlja se še vedno ni umirila. Potresni sunki se neprestano ponavljajo. Ljudje žive noč in dan v strahu za svoje življenje. V hišah, ki jim je potres vsaj deloma prizanesel, so stanovalci sicer ostali, vendar so pa v neprestanem strahu, da se porušijo, ker potresni sunki še niso ponehali. Po zadnjih uradnih poročilih je izpostavljeno lakoti in vremenskim nevarnostim 70.000 oseb. Pomožna akcija je zelo otežena, ker so železniške proge na mnogih krajih porušene. Največji japonski železniški most se je podrli. Na železniških nasipih so nastale pri potresu globoke in široke razpoke tako, da je promet na mnogih železnicah popolnoma ustavljen.

Viharji onemogočajo sedaj tudi zračni promet. Cela vrsta naselbin in manjših mest je do tal razdejana. Od mest Mineyama, Kaya, Machi in Animo so ostale samo goreče razvaline. Nalivi in viharji so uničili še to, kar je ostalo po potresu. Vse prizadete pokrajine nudijo grozno sliko. Gosti oblaki dima se valse sedaj nad razdejanimi mesti in vasi. Iz aeroplana se vidi med razvalinami celi kupi človeških trupel.

Vlada je ukrenila vse potrebno, da priskoči prebivalstvu na pomoč, toda obseg katastrofe je tako velik, da je pomožna akcija samo kaplja v morje. Kako katastrofalen je bil potres, je razvidno iz uradnega poročila observatorija v Osači, ki pravi, da je bil to od leta 1854. največji potres na Japonskem. Pomožna akcija gre večinoma iz mest Kobe in Osači, kjer potres ni povzročil mnogo škode. Na Japonskem je sedaj nebroj beguncev, ki beže v paniki iz mesta v mesto. Pri tem so izpostavljeni še strahovitim snežnim mežem. Cesta iz Myaze v Miniamo je polna teh revežev, prezebljen, izmučenih in gladnih tako, da ne morejo več hoditi. Begunci pripovedujejo, da je mesto Miniamo tako razdeano, da se komaj še pozna, kje je stalo. V splošni zmešnjavi in paniki ni bilo mogoče pokopati vseh žrtev. Med razvalinami mnogih mest in vasi so ostala nezakopana trupla, ki so začela gniti tako, da se je ozračje okužilo. Zato so se začele širiti razne kužne bolezni.

Po najnovejših poročilih je nad sto beguncev poginilo od mraza in gladi. Iz Osače poročajo, da je divjal tam v sredo in četrtek strahovit vihar, ki je podrli vse šotore in zasilne barake, v katerih je našlo prebivalstvo za prvo silo zavetišče pred vremenskimi nevarnostmi.

Preiskava ciganskih grozodejstev

Potrjuje se, da so cigani jedli človeško meso.

Zločini moldavske ciganske tolpe še vedno vznemirjajo češkoslovaško javnost. O umorih, ki jih imajo cigani na vesti, so zbrale oblasti mnogo dokazov. Zdaj je treba samo še ugotoviti, koliko je resnice na trditvi, da so cigani nekatere svoje žrtve skuhali in pojedli. Obtoženci so to soglasno potrdili, ne da bi se mogli prei domeniti, ker so v preiskovalnem zaporu strogo izolirani. Prvotno nihče ni mogel verjeti, da je ljudstvo v 20. stoletju sploh mogoče. Žal je pa nastal zadnje dni v preiskavi nepričakovan preobrat, ki potrjuje izpoved aretiranih ciginov glede ljudozrstva.

Iz ciganske taborišča v Moldavi je prišlo namreč v četrtek na orožniško postajo 15letno cigansko deklico, ki je izjavilo, da so cigani res kuhali in jedli človeško meso. Samo dekletce se kanibalistično pojedin ni udeležilo. Cigansko taborišče je sedaj skoraj prazno. Ostalo je v njem samo še osem oseb, vsi drugi so bili aretirani. V četrtek ponoči so privedli orožniki v Košice še osem vklejenih ciginov, tako da jih sedaj v preiskovalnem zaporu 32. Aretirani je tudi oče poglavarja Aleksandra Filkeja, ki je pred preiskovalnim sodnikom flegmatično izjavil, da se je v taborišču opetovano kuhalo in jedlo človeško meso. Golaz iz človeškega mesa so jedli samo mlajši člani ciganske tolpe.

Andre Birabeau:

Kleptomanka

On in ona sta bila naravnost krasen parček. Imela sta vse, kar je za srečo potrebno: oba mlada, simpatična, zdrava in živahna; živela sta v najlepši slogi. Ona je bila zelo lepa ženska, on pa tudi odlično dečko, poleg tega pa še oba bogata, brez ambicij, brez sorodnikov in brez otrok. Torej vtelesena sreča, kakor sem rekel.

Zalibog pa je to srečo kalila njena hiba. Ona je bila tatica! Ne! Kaj pravim! Oprostite ta brutalni izraz. Bila je kleptomanka.

To je silno bedasta bolezen. Pravijo, da obstajajo nesramne bolezni. Ta njena bolezen sicer ne spada med take neizpovedljive bolezni, a kljub temu je bolj ogabna od vseh drugih. Ne vem, ali bi bilo gospodu Bellepresu ljubše, da bi imela njegova žena mesto te katro onih nesramnih bolezni, seveda pod pogojem, da jo je dobila od njega; to pa vem prav gotovo, da mu je bilo nepoznanost, naravnost odurno, biti mož kleptomanke. Zlasti za njega, ki je bil znan kot skrajno skrupulozen v častnih zadevah.

On tega ni takoj zapazil. Kakor mnoge njene sovražnice, si je tudi gospa Bellepres preganjala dolgačas s tem, da se je setala po prodajalnah in skladiščih, razgledovala razstavljeno blago in poskušala nove obleke. Gospod Bellepres je bil do šeste zvečer zaposlen v svoji pisarni in končno se za moškega niti ne spodobiti, da bi se sprehajal po prodajalnah in pred izloženimi okni. Tega mnenja je bil tudi gospod Bellepres. Tavanje po prodajalnah in skladiščih je svoji ženi rad prepuščal in to tem bolj, ker se mu ni bilo treba bati, da bi ga z nepotrebnimi nakupi ruinirala. Vsak mesec ji je dodelil okroglo vsoto, ne premajhno, pa tudi ne pretirano, iz katere je lahko krila svoje male ženske potrebe. Faktično njegova žena nikoli ni prišla praznih rok domov. Često se mu je zdela zelo čudno, kako spričo take potratne sploh izhaja s tem denarijem, zlasti še, ker je bila sicer pri nakupovanju zelo nerodna; posebnost, kadar je bilo treba tudi za njega kaj kupiti. Če bi jo na primer naprosil, naj mu prinese s seboj šest mehkih ovratnikov št. 39, je lahko za trdno računala, da se bo na večer vrnila s samo enim ovratnikom št. 43.

Nekega večera pa se je gospa Bellepres vsa preplašena vrnila s svojo običajnega sprehoda. Vsa drhteča je padla svojemu možu okrog vratu in ga jokaje prosila:

»Ljubi, dragi, varuj me, ščiti me! Tako me je strah! Nehote sem se ozrla in na vogalu zapazila, da mi sledi on! Spoznala sem ga! Imel je svoj običajni beli ovratnik, dolgo črno suknjo. Sledil mi je, oh, zasledoval me je!«

»A kdo vendar?«

»On, nadzornik, ki stoji pri vratih in pazi!«

»In med jokom in solzami je prišla tega dne resnica na dan. Morda je bila to priložna bolezen. Četudi so jo vedno učili: »Ne kradi!« je kradla, od kar se spominja: očetu in materi, sestram in prijateljicam, kradla celo oni dobri starki, ki je na vogalu prodajala sladčice.

Kradla je vse, kar ji je prišlo pod roko: bombončke, svinčnike, denar, a to

ne iz pohlepnosti. Takoj nato je okradene obsluga z darovi. Vsako leto je bogato obdarovala prodajalno slaščic ter ji naravnost vsiljevala darila:

»Da, gospa, morate vzeti! Vsako leto sem vam jemala slaščice in pitice, ne da bi vi to zapazili!«

Bilo je nekako bolehanje. Bolezen je pojemjala, pa se zopet znova pojavila z dvojno silo. Človek si lahko misli, kako nevarna so bila za gospo Bellepres ona velika trgovska skladišča, kjer si je vsakodnevno ogledovala najrazličnejše blago.

Dokler je bila še mala deklica, ni nikdar smela sama z doma. Vedno je bila v spremstvu matere ali koga drugega nadzornika. Takrat tudi ni občutila tako vročih želj po tujem blagu kot sedaj, odkar je omožena in se dan za dnem prosto giblje po trgovinah in skladiščih.

»Ti me ne moreš razumeti,« je tožila svojemu možu. »To je močnejše od mene. Nehote se mi stegne roka in stisnejo prsti, ki so zagrabili zaželjeni predmet, v pest. Ko stopim v trgovino, si že v naprej pripravim denar, da bi plačala. Ko pa imam blago v roki, ne morem na to niti pomisliti. Ni nobene izhoda. Moram kraditi!«

»Nesrečnica, kaj ne pomisliš, da bi te mogli zasesti ter da bi te prišli in odvedli na policijo!«

»V tistem trenutku ne mislim ničesar. Često se mi sicer dozdeva, da že čutim roko na svoji rami, da me nekdo stiska za zapestje, da me stresa... Oh, zdaj se mi, da moram od sramote umreti!«

»In vendar te vse to ne odvrača...?«

»Ne, dragi. Baš ta strah, to me bori!«

Gospod Bellepres je bil zaljubljen v svojo ženo, tako zaljubljen, da bi brez nje ne mogel živeti. Ni ga odvrčala niti njena čudna bolezen, ki mu je noč in dan težila dušo.

»Draga, zaklinjam te, spomni se, ali si ovratnik, ki si mi ga včeraj prinesla, tudi plačala?«

Ona prisegala, da ga ni ukradla, a vendar si ga g. Bellepres ne upa nositi, boječ se, da ga prvi, ki ga sreča, ustavi sredi ceste in pozove na policijo. Poleg tega pa je imela njegova žena še sicer hvalevredno navado, da je ob vsaki zgodnji priliki obdarovala svojega moža s kako malenkostjo. Bil je to res ljubki običaj in sredstvo, da ga prisili, da stalno misli nanjo. Toda sedaj, ko je spoznal bolezen svoje žene, se je gospod Bellepres preplašen spraševal, ali je vse to, kar mu je tekmo dveh, treh let darovala, tudi plačano?

Neko noč, ko sta bila tesno objeta in je zašumela njegova svileni spalnica, ki mu jo je baš prejšnji večer poklonila, mu je sredi objema nenadoma zašepetala na uho:

»Ko bi ti vedel... To srajco... veš, nekega dne v splošni gnječi...«

Samo za težko, masivno pohištvo je bil siguran, da ga ni brez plačila odnesla iz kake trgovine.

G. Bellepres si je resno prizadeval, da bi svojo ženo ozdravil. Skušal jo je prepričati, da je od nje odvisno, da se tega odvadi. Toda vse zaman. Zato se je končno odločil, da prepove ženi vsak nakup in vsak izprehod po trgovinah. Bilo je mnogo joka in krega.

»Mar naj prosim kako prijateljico, naj kupi za tebe — spodnje hlače?«

Končno je tudi on uvidel, da je to nemogoče. Sklenil je, da opravi vse nakupe sam, vsaj do tje, dokler bolezen pri ženi ne pojenja in izgine popolnoma. Res, ni bilo prijetno kupovati svilene kombineže, čipke, prozorne nogavice i. t. d., stvari, o katerih sicer ni imel veliko pojma, toda za ženo se je rad žrtvoval.

Tri mesece je bil takorekoč suženj svojega gospodinjstva. Končno se mu je dozdevalo, da se je žena pomirila. Za poskušnjo jo je par dni pustil zopet samo na sprehod in res mu ni ničesar prinesla domov. Bil je ponosen in vesel, da mu je kura tako lepo uspela. Zvečer, ko sta bila sama, jo je proglasil za ozdravljeno.

Naslednjega dne je bila zopet sama svoja gospodarica. Brez skrbi je lahko poselila trgovine in brskala po blagu, ogledovala in izbirala. Kaka slast za žensko, ki je bila takorekoč tri mesece odrezana od sveta!

Ko se je gospod Bellepres vrnil zvečer iz pisarne, je našel na svoji mizi dragoceno zlato dozo — dar svoje žene.

Zla slutnja ga je obšla. Začel ji je prigovarjati in med solzami je priznala, da jo je zmaknila v največji draguljarni, da so skrajnosti potrpe se je g. Bellepres odpravil naslednjega dne k lastniku in mu zavezo razložil. Kdo pa popiše njegovo presenečenje, ko se je izkazalo, da je bila doza pravilno prodana in pravilno — plačana. Nadaljna poizvedovanja so dognala, da so bili plačani vsi predmeti, ki jih je prinašala domov.

Mož je imel eno zadoščeno: njegova žena ni trpela na kleptomaniji, toda imela je mnogo hujšo, mnogo težjo, neozdravljivo hibo: bila mu je kleptomanka v ljubezni...

jalnega moškega. Ženske so samo pripomoček k razmahu moškega duha, toda tudi kot sredstvo bi jih ne smeli vzeti resno, ker same nikoli niso resne. Nekateri literarni zgodovinarji trdijo, da bi Dante nikoli ne bil napisal svoje »Božanstvene komedije«, ako bi ne bila posegla v njegovo življenje Beatrice. To je publika fraza, ki so jo vrgli v svet romantično razpoloženi ljudje. Dante je napisal svoje znamenito delo zato, ker je moral zapustiti Florenco in ker je bil izgnan iz mesta. Svojem sovražnikom je hotel dokazati, da ostane tudi v izgnanstvu največji italijanski pesnik.

Moški in ženske žive v medsebojnem razmerju večinoma življenja, ki obstoja iz dolge verige laži. Lahko bi rekli, da tekmujejo med seboj za prvenstvo v lažeh. V tem pogledu moški redko prekosijo žensko, in sicer ne zato, ker ženska že po svoji naravi noče ničesar vedeti o resnici. Ženska verjame moškemu samo takrat, kadar ji govori o ljubezni, četudi je bila že opetovano prevarana. Verjame mu zato, ker je idealistka in ker je idealizem prvi pogoj ljubezni.

Na vprašanje, kaj misli o razporokah, je Mussolini odgovoril, da v Italiji ne bo razporok, dokler bo on ministrski predsednik. Ženske so po njegovem mnenju v najširšem pomenu besede moškimi v življenju neobhodno potrebne. Tudi duševnega življenja moških si Mussolini brez žensk ne more misliti. Toda kot moževa družica in tovarišica prekorači ženska česte meje, ki jih je postavila narava in skuša celo pahiti od sebe moškega, ki se mu pa takoj ukloni, čim naleti na njegovo železno voljo.

Kakor vidimo, je Mussolini v svoji sodbi o ženskah prav tako eksaltiran kakor v politiki. S svojo izjavo na karalstvu in popularnosti med ženskami ni ničesar pridobil.

Vojaški begunec ustrelil orožnika

Iz vojaške bolnice v Uberskem Ostrovu na Moravskem je pobernil nedavno že večkrat kaznovani rekrut Lecian, ki je bil prvotno osumljen znanega trojnega roparskega umora v Usti nad Oslo. Mož se je skrivaj nekaj časa po okoliščini, toda orožniki so ga kmalu izsledili. Lecian je bil oborožen in ko ga je hotela orožniška patrulja pod vodstvom stražmojstra Stuchlíja aretirati, se je postavil v bran. Začel je streljati in dve krogli sta zadeli orožniškega stražmojstra v prsa. Nesrečen je obledel na mestu mrtev. Morilec je pobegnil na kolodvor in se odpeljal z vlakom iz mesta.

Orožniška postaja je takoj alarmirala vse varnostne organe v bližnjih krajih in začela se je divja gonja za zločinski vojaški begunecem. Na prvi večji postaji je Lecian izstopil iz vlaka in se zatekel v gostilno, kjer so ga pa orožniki kmalu izsledili. Sluteč nevarnost, je morilec odšel iz gostilne in se napotil po cesti proti bližnji vasi. Spotoma je srečal nekega dragoznega častnika. Potegnil je revolver in začel streljati v častnika, misleč da je orožnik. Zadel ga je k sreči samo v roko. Potem je pobegnil v bližnji gozd, kjer mu je bila takoj za petami orožniška patrulja. Lecian se na ni dal ugnati. Postavil se je orožnikom po robu in začel streljati. Orožniki so na strele odgovorili in begunec je bil lahko ranjen. Na bregu je vrgele proč suknjo, revolver in klubok ter se skril v gošči. Orožništvo in vojaštvo ga je vso noč zama iskalo.

Klub vsem naporom drznega begunca se niso mogli aretirati. Prebivalstva bližnjih vasi se je polastil strah. Ponoči se nihče ne upa iz hiše. Lecian ima do brezga prijatelja nekega Szekeľva, ki je tudi na glasu kot nevaren bandit. Ni izključeno, da sta se prijatelja našla in da bosta z združenimi močmi strahovala vso okolico, dokler ju ne zgrabi roka pravice.

Novi čarlston

Znani angleški plesni učitelj Santos Casani je priobčil v nekem londonskem listu članek, ki je vzbudil med ljubitelji modernih plesov splošno pozornost.

Mnogi mislijo, piše Casani, da je zelo lahko poučavati mladino v modernih plesih. V resnici pa ni tako. Poklic plesnega učitelja je po mojem mnenju izmed vseh poklicev najtežji. Sam poučujem stalno nad 100 moških in žensk neenakega temperamenta in neenakih sposobnosti. Zaposlen sem od 10. dopoldne do 10. zvečer in samo pri obedu si nekoliko odpočijem. Plesna manja je objela ves svet. Ljudje vseh stanov in narodnosti vidijo v modernih plesih edino razvedrilo in zabavo v napetosti vsakdanjega življenja. In res je ples najboljšo sredstvo za pomirjenje živcev, ako je seveda na razpolago dobra godba. Godba skrbi za zabavo in razvedrilo, ples je pa telovadba. Ako združimo to dvojno v lepo harmonijo, imamo po naporom vsakdanjem delu najboljšo razvedrilo.

Nedavno sem doživel v svoji praksi nekaj izrednega. Moj ameriški prijatelj Arthur Murray je izvedel, da sem avtor novega plesa, tako zvanega Flat-charlestona. Prosil me je, naj bi poučeval njegove učence v Newyorku po telefonu. To mi je povzročilo mnogo skrbi. Moral bi vedno dvakrat premisliti korak, ki bi ga diktilal po telefonu. Pouk bi bil zelo drag, kajti za vsako minuto bi moral plačati 5 funtov. Kljub temu sem se odločil za prijateljevo ponudbo in sklenil riskirati svoj denar. Določila sva čas telefoniranja preko oceana in nekega dne sem se lotil naporenega dela. Čim se je moj ameriški prijatelj odzval po telefonu, sem pričel s poukom. Korak za korakom sem diktiliral kretneje in učenci onkraj oceana so plesali. V 10 minutah sem po telefonu iz Londona naučil mlade Američane plesati Flat-charleston. Kaj neki bi si mislil o tem Kristof Kolumb?

Druge zanimivosti v mojem življenju je bil polet v Pariz z aeroplanom. Francozi najraje vidijo ples in zato se ne zadovoljujejo s čitanjem o novih plesih, marveč hočejo vse kretneje nazorovati videti. Povabili so me in hoče noč sem moral poleteti v Pariz, ker nimam časa za vlak.

Najbolj se pa veselim vabil, glede pouka modernih plesov po radiju. V mislih si predstavljam milijone nevidnih učencev in polasti se me večja tema kot običajno. V takih slučajih sede moji učenci doma in poslušajo nevidnega učitelja. Kadar poučujem ples po radiju, se mi zdi, da delam nekaj nemogočega. Zato ni čuda, da imam tremo.

V Angliji so mnogi s sedanjim čarlstonom nezadovoljni, ker se jim zdi prenapet ali pa preveč ekscentričen. Zato sem začel s svojo partnerko Lennardovo študirati novi čarlston. V dveh mesecih so bili poizkusi končani in nastal je Flat-charleston, ki se bo gotovo kmalu razširil tudi po ostali Evropi.

»Diagnoza raka s pomočjo krvi. Nemški zdravnik dr. Herbert Kahn v Karlsruhe poroča, da se mu je posrečilo sestaviti metodo, ki omogoča, da se na podlagi preiskave krvi dožene, ali ima bolnik raka ali ne. Zdravniki si obetajo od Kahnovega izuma velikih koristi.

»Oproščeni duellant. Pred graško poroto se je v torek zavaroval pet akademikov, ki so sodelovali jeseni pri nekem dijaškem dvoboju, pri katerem je bil ubit tehnik Terpotitz. Značilno za mentaliteto graških porotnikov je, da so bili vsi obtoženci oproščeni, čeprav so priznali sodelovanje pri nesmiselnem duelu.

BURIDAN

»Velika nesreča na Renu. V ponedeljek so se v Duisburgu utrgale v pristanišču štiri ladje, ki so jih valovi narasle reke odnesli seboj. Francoska ladja »Theophilus le Gautier« je pri tem zadela v stebel betonskega mostu in se razbila. V par minutah se je potopila in posadka si je mogla rešiti le golo življenje. Tudi dve drugi ladji ste bili precej poškodovani.

»Krematorij v Varšavi. Poljska vlada je načelno pristala na to, da se smejo na Poljskem graditi krematoriji za sežiganje mrtvih. Prvi krematorij se bodo zgradili v Varšavi, kjer je zanj že vse pripravljeno.

»Ciklon na Madagaskarju. Po poročilih angleških listov je ciklon na Madagaskarju popolnoma uničil pristaniško mesto Tamatave. Pet parnikov je izginilo. Škoda znaša nad 100 milijonov frankov. V pristanišču je našlo smrt 500 oseb.

»32 plovcev utonilo. Iz Harkova poročajo, da so zadelo Ukrajino velike poplave. Reka Dnjeper je na mnogih krajih prestopila bregove. Pri reševanju prebivalstva je utonilo 32 plovcev.

»Usodna stava. Neki dimnikar iz Smilova, predmestja Prage, je te dni sklenil smelo stavo, ki jo je plačal z življenjem. Splezal je na 50 metrov visok dimnik, in v vrtočavi višini izvajal sme akrobatske produkcije. Pri tem pa je izgubil ravnotežje in tresil v globino, kjer je ves razbit obledel mrtev. Stava je bila sklenjena za malenkostni znesek.

»V šestih minutah obsojen na smrt. V Londonu se je te dni vršila razprava proti nekemu 23letnemu fantu, ki je v vlaku umoril svojo ljubico. Proces proti obtoženi ženci je bil eden najkrajših v zgodovini pravice, zakaj trajal je samo šest minut. Obtožence, ki je bil obsojen na smrt, je priznal svojo krivdo in je zagovornika, ki ga je hotel naslikati kot abnormalnega človeka, odločno zavrnili.

»Gospa Zizi Lambrino zopet pred sodiščem. Gospa Zizi Lambrino, ločena žena bivšega rumunskega prestolonaslednika Karola, ima vedno opravka s sodišči. Sedaj jo tožita dva bivša njena uslužbenca, ki sta bila nedavno odpuščenca. Tožita jo radi obrekovanja.

»Zabij blagoslov. Okolico mesta Calais v Franciji so dobesedno poplavile žabe. Seljaki jih love z mrežami.

»Boj proti mačkam v Rusiji. Rusija je mogoče raj za komuniste, za mačke pa vsekako ne. Nedavno je bil v Leningradu izdan ukaz, da je treba pobiti vse mačke, ki letajo po ulicah. Za vsako kožo mačke plača trust kupevalcev s kozami 16 Din. Na proteste publike in društva za varstvo živali je sovjetska vlada odvrnila, da so mačke najnevarnejše živali za prenašanje stekline, na drugi strani pa je potreba mačjih kož velika.

»Težka železniška nesreča v Rumuniji. Pri mestu Ploesti v Rumuniji sta trčila skupaj dva tovorna vlaka. Pri koliziji je bilo pet oseb ubitih, dve pa ranjeni. Materijalna škoda je ogromna in se čeni na 10 milijonov lejev. Uničenih in razbitih je bilo okoli 30 vagonov, natovorenih z raznim blagom.

»Samomori med dunajsko mladino. Samomori med dunajsko mladino, zlasti šolobozno, se silno množe. Nedavno se je skušal zastrupiti neki 14 letni deček, te dni so potegnili iz Donave truplo 11 letnega učenca Helmuta Pindorja, ki je izvršil samomor radi neuspeha v šoli. V Bielefeldu se je obesil neki 14 letni učenec iz zlosti, ker je pred dnevi njegov tovariš izvršil samomor.

Naznanilo

Kdor želi imeti letos prvovrstno in najmodernejšo slikarijo, naj naroči le pri tvrdki

Ivan Martinč,

sobni stikar in pleskar, LJUBLJANA, Poljanska cesta 20

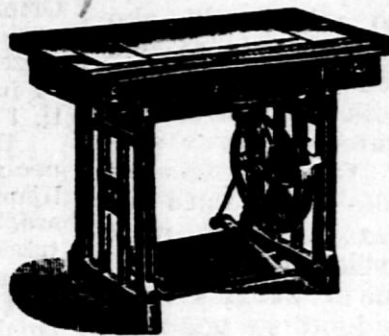
— Konkurenčne solidne cenel —

ZVITKE(role) za računske stroje ček in kontrolne zvitke za bilagajne vseh sistemov
21L ma vedno in v vsaki količini v zalogi**Lud. Baraga, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6/I** Telefon 980**Francoske vezenine toilet**

z volno, svilo, srebrom in zlatom po naj-novejših smernicah posestrinske pariške lyonske tvrdke AMK. — Najmodernejši načrti in najfinije izvršitev vezenih zas-torov, perila, pregrinjal, izdelovan v in razpoložljive šablone za predstisk ženskih ročnih del. Entianje, ažuriranje, predtiskanje.

Matko & Mikeš, Ljubljana
DALMATINOVA 13**Edino najboljša darila so:****Josip Petelinca** — šivalni stroj
GRITZNERin plotni stroji — **Dubled**

Najnižje cene. — Tudi na obroke. — Večletna garancija. — Najnovejša oprema.

LJUBLJANA, Sv. Petra nasip / Poleg Prešernovega spomenika za vodo. Telefon 913**Slovenski slikarji in kiparji**ki imajo kaj del že gotovih, naj se takoj javijo na **CITY BAZAR, Beograd, Terazije 7.****Prvorazreden velik mlin, delniško društvo v Bački**

z najboljšim produktom — išče za vso Slovenijo dobro uve-dena

POTOVALNEGA URADNIKA

Samo prvorazredno uvedeni gospodje naj reflektirajo in pošljejo ponudbe na upravo «Slov. Naroda» pod št. 590.

Preselitev.**Modni salon — za dame in gospode — I. KVAS**se preseli s 15. marcem v **Wolfovo ulico 1/I**. Izdeloval bom od dne preselitve tudi lahke toakite pod nadzorstvom ravnokar dole strokovnjak nje iz Pariza Zag. tavi ajoč moderno, solidno delo, se kar naj-topleje priporočam.**LOKOMOBILI MOTORI**

DIZEL, SAUGGAS, GATERI, PINI & KAY, KOMPL. PILANI, POVOLJNI PLACERJI USLOVI

Braća FISCHER B.
ZAGREB, Pantovčak 1b.Telefon **379 Ivan Zakotnik** telefon **379****mestni tesarski mojster,****LJUBLJANA, Dunajska cesta 46**Vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostrija za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike. — Stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje itd. — Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.
PARNA ŽAGA 16/L TOVARNA FURNIRJA.**Otvoritev modnega salona****„CHIC“****KAJFEŽ & TERŠAN**
Ljubljana, Wolfova ulica št. 3Vijudno naznanjam ceni damam otvoritev mod-nega salona. I. d. lujem in preoblikujem klobuke po naj-novejši modi. Točna postrežba, cene solidne. Se priporoča
Kajfež & Tršan**Razglas**Direkcija državnih železnic v Ljubljani odda na temelju čl. 86/8 zakona o drž. računovodstvu in čl. 20 «Pravilnika za izvršitev določil iz oddelka »B« pogodbe in dobave, ter od-loka št. 110.228/26 od 20. I. 1926, v najetem kamnolomu pri postajališču Gozd v žel. km 21. 2/3 ob progi Planica-Ljub-ljana, dela za pridobivanje kamena v sanacijske svrhe, do nadaljnjega vsкупni količini ca. 2200 m³.

Običajni ter specijalni pogoji so draziteljem na vpogled in se oddajo proti plačilu 20.— Din pri gradbenem oddelku Direkcije drž. železnic v Ljubljani, ter pri progovnih sekci-jah Jesenice, Novo mesto, Zidani most, Celje in Maribor, kor. proga.

Ponudbe morajo odgovarjati točno gornjim pogojem, ter morajo biti kolkovane s petdinarsko takšno marko, predlo-žiti pa se imajo v zapečatenih kuvertah s točno navedbo predmeta in številke do dne 21. III. pri glavnem ekspeditu Direkcije drž. žel. v Ljubljani.

+

Globoko žalosti potrti javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znanjem žalostno vest, da je naš iskreno ljubljani, dobri in skrbni oče in stari oče, brat in stric, gospod

Alojz Čančer

vozovni nadzireatelj drž. žel. v p. in hiš. posestnik

včeraj popoldne v 62. letu starosti, zadet od kapi, nenadoma izdihnil svojo blago dušo

Pogreb dragega rajnega bo v nedeljo, 13. marca popoldne ob št. h iz hiše za osti Celje-Lava 27 na okoliško pokopališče.

Maša zadušnica se bo brala v ponedel-jek, 14. marca ob osmih v farni cerkvi.

Pokojniku ob animi najdražje spomine.

Celje, 12. marca 1927.

Marija, soproga — Lujo, Marija Branka V. l. otod. — Anko, uštna, Dominik Čebin, zeta. — Sonja, Boško, Boris, Branko v ukinja in vnuki. — Ostalo sorodstvo.

Najstarejša slovenska pleska-
ska in ličarska delavnica**Ivan Bricelj, Ljubljana,**Dunajska cesta 15 in Gospo-
svetsk. cesta (dvorišče kavar-
te «Evropa».)Se pripo. — Izvršitev toč-
na cene zmerno 78/1**Gripe, prehlaje, revme**

nas najbolj sigurno obvaruje

«BRAZAY»

francosko žganje.

zak. Dobiva se povsod zašč.

Marica Strnad-Cizerlj

(Marica II) je izdala svoje

zbrane pesmi

«RDEČI NAGELJČKI»

v samozaložbi (Maribor, Ale-

ksandrova c. 8/I). Cena knjige

s poštnino vred Din 20/50

Važno za posestnike!

Zaradi izpraznitve nekaterih

parcel v naši drevesnici nudim

mo plemenite jablane triletno

in plemenite črešnje dveletne

v več najboljših vrstah po na-

štem izboru po ceni Din 8.— do

Din 12.—, kakor je kvaliteta.

Ne zamudite prilike in oskr-

bite si že sedaj, ko je najbolj-

ša prilika za sajenje z naj-

cenejšim, pa vendar strokovno

najboljše odgojenim sadjem iz

Drevesnice «Vrt» Džamonja in

drug. družba z o. z., Maribor.

601

Trgovski pomočnik

špecijske stroke, dobra moč,

vojašine prost. zmožen slo-

venskega in nemškega jezika,

išče službo v večji trgovini v

Ljubljani. — Ponudbe pod

«izurjen/595» na upravo «Slov

Naroda».

V vaša lastno korist

je, ako se poslužujete najce-

nejšega in najuspešnejšega po-

sredstva za službe, prodajo,

nakup, stanovanja itd., ki jo

vam nudijo MALI OGLASI v

„Slovenskem Narodu“

„Posest“

Realitetna pisarna

družba z o. z.

LJUBLJANA,

Miklošičeva cesta št. 4

HISO, enonadstropno, 9 sob,

več kuhinj, dvosobno stanov-

vanje razpoložljivo, 700 m²

vrta, Glince, Din 82.000.—

HISO, novozidano, visokopri-

tlično, 5 sob, pritlikline, vrt,

Vodmat, Din 110.000.—

VILO, dvonadstropno, 3 stanov-

vanja po tri sobe pritlikline,

eno stanovanje soba in kuh-

inja, 800 m² vrta, pod Tivo-

ljem, Din 260.000.—

HISO, enonadstropno, prenov-

ljeno, šest sobno, komfortno

stanovanje razpoložljivo, ve-

lik vrt, tik tramvaja, 270 ti-

soč dinarjev.

VILO, enonadstropno, trista-

novanjsko, trisobno stanova-

nje razpoložljivo, 1100 m² vr-

ta, Rožna dolina, Din 160.000.—

VILO, visokopritlično, novozid-

ano, komfortno, 6 sob, prit-

tikline, velik vrt, blizu Ta-

bora, Din 190.000.—

HISO, visokopritlično, tri par-

ketirane sobe, kuhinja, prit-

tikline, velik vrt, Trnovo, 125

tisoč dinarjev.

VILO, novozidano, enonad-

stropno, 11 stanovanjskih

prostorov, 800 m² vrta, 12 mi-

nut od centra, Din 290.000.—

Letni donos Din 50.000.—

POSESTVO 18 orolov, arondir-

ano, 25 minut od postaje, 8

orolov nji v travnikov, 9

orolov gozda, ostalo velik

vinograd, 2 hiši, gospodarska

poslopja, pri Poljčanah, 152

tisoč dinarjev.

Poleg tega večje število

stanovanjskih, trgovskih, pi-

stniških objektov v Ljublja-

ni, na deželi, kmetstva, gra-

ščinska posestva, industrije,

stavbišča v Ljubljani in pred-

mestjih.

613

Gostilno v Gornji Radgoni

Sp. Gris, tik ob sodišču, dav-

kariji, carinarnici, obmejnem

komisariatu, finančni kontroli

itd., enonadstropno, 11 sob, 2

kuhinji, kleti, ledenica, skladi-

šča (hlev), vrt, betonirano dvo-

rišče, električna razsvetljava,

napredaj. Desetlet polovični.

— Pojasnila daje Hinko Po-

žun, notar v Gornji Radgoni.

STAMPILJE E T I K E T E

ANT. ČERNE

Ljubljana

Kongresni trg 10

Kyffhäuser - Technikum

FRANKENHAUSEN

(Nemčija, 22 L)

iz sola za strojno in avtom-

atsko gradnjo. Elektrotehni-

čni oddelki za pojedelst.

seroteknični

J. Stjepušin

— Sisak —

»poroč. alabastru, zka

»artitura stola

»stale odob-

»stine ce su

»glazbe. Odli-

»zani na po-

»stoj. (tisk) zloži. — Ceno tranko

Najnoviji opihalni izum

»strojevske olinake svetilnih,

„AIDA“ L. Anrovo Zarnico

200-500

»ver muči

»kresno bala loč

»Neznatna po-

»raba petroleja

»Sveil kakor

»elektrika

„AIDA“

se rabi za razsvetljavo proda, amic,

aradov, gostilnic, šol, cerkev, dvo-

rišč, vrtov, itd. **„AIDA“** je pri-

kladna za najmanjši in največji

prostore — Zahtevajte prospekte!

»Havno skladišče za SHS ima

»elektrotehnična firma

SVARCO : drug

»GREB »teradovitev, ulica

»iščemo zaupne zastopnike —

»Zahtevajte tako prospekte!

»Zahtevajte tako prospekte!

»Zahtevajte tako prospekte!

»Zahtevajte tako prospekte!

»Zahtevajte tako prospekte!

»Zahtevajte tako prospekte!

»Zahtevajte tako prospekte!

»Zahtevajte tako prospekte!

»Zahtevajte tako prospekte!

»Zahtevajte tako prospekte!

Zenjalno tehnično do-
vršeni so samo**GRAMOFONI**

z znamko

„HIS MASTER'S VOICE“

Orjaški aparati nadomeščajo

docele orkester

Kolosalna novost:

Kovček - aparat

Model 101/B

Stalna razstava in glavna zaloga:

A. RASBERGER, - Ljubljana, Tavčarjeva 5

Velika izbira najboljših plošč. Zahtevajte naš cenik!

Vabilo

na

redni občni zbor

ki ga bo imela

Elektrarna Škofja Loka in okolica d. d.dne 2. aprila 1927 ob dvanajstih v mestni
dvorani, Glavni trg 121.**DNEVNI RED:**

1. Poročilo predsedništva.
2. Poročilo nadzornega sveta.
3. Odobritev bilance in računskega zaključka.
4. Absolutorij nadzornemu svetu.
5. Volitev nadzornega sveta.
6. Slučajnosti.

Vsak delničar, ki se hoče udeležiti občnega zbora, mora vložiti svoje delnice ali bančna potrdila o deponiranih del-nicah v družbeni pisarni (Škofja Loka, Spodnji trg št. 57) v osmih dneh ali vsaj dve uri pred občinim zborom. (Pisar) na je odprta vsak delavnik od 8. do 12. in od 14. do 18. ure, ob nedeljah pa od pol 10. do pol 11. ure). Na podstavi tega pologa se izda delničarju legitimacija, ki se glasi na ime ter navaja število založenih dnlac in glasov, pripadajočih nanje.
Škofja Loka, dne 13. marca 1927.

Predsedstvo.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKADelniška glavica Din 50.000.000—
Skupne rezerve nad Din 10.000.000—

133-1

ustanovljena 1900

LJUBLJANA — DUNAJSKA CESTA (v lastni hiši)

PODRUŽNICE IN AGENCIJE:

Brezilce, Celje, Črnomelj, Gorica, Kranj, Logatec, Maribor, Metković,
Novi Sad, Novo mesto, Prevalje, Ptuj, Rakov, Sarajevo, Slovenjgradec,
Split, Trest.Poštni cek. račun Ljubljana 10509
Brzo'av. naslov: Banka Ljubljana
Tel. št. 261 413 502 503 504**Se priporoča za vsa v bančno stroko spadajoča dela**